

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

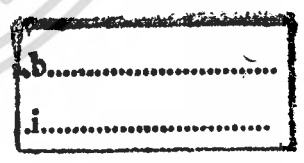
**คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร**

**CHARACTERISTICS OF THE HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATE GRADUATES,
IN THE MAJOR OF INDUSTRIAL, DESIRED BY ENTREPRENEURS IN
AMATANAKORN INDUSTRIAL ESTATE**

**ธวัช แสงผด
THAWACH SAWANGPHOL**

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....**105553**
วัน,เดือน,ปี.....**26 พ.ย. 2552**

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2552
KMITL-2009-ED-M-212-152**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**CHARACTERISTICS OF THE HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATE GRADUATES,
IN THE MAJOR OF INDUSTRIAL, DESIRED BY ENTREPRENEURS
IN AMATANAKORN INDUSTRIAL ESTATE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2009

KMITL-2009-ED-M-212-152

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2009

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ผิดอนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคม
 อุตสาหกรรมอมตะนคร
 Characteristics of The Higher Vocational Certificate Graduates in The major of
 Industrial, Desired by Entrepreneurs in Amatanakorn Industrial Estate

นักศึกษา นายรัช แสวงผล

รหัสประจำตัว 47068208

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร. อรุณทิพย์ พินิจดาร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ. อรุณศิริณี อภิกุลดิษฐ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	โดยมีชื่อ
รศ.ดร.รวิวรรณ	ชินะคะ กัส
ดร.ณรงค์	พิมพ์สาร
รศ.ดร.พรณี	ลิกิจวัฒน์
รศ.ดร.ฉันทนา	วิริยเวชกุล
รศ.ดร.วชิระ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ชาวหา

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 19 สิงหาคม 2552 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องเรียนปริญญาเอก

คณะกรรมการอุตสาหกรรมรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

วันที่...๒๑...เดือน...กันยายน...พ.ศ. 2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

นักศึกษา

ธวัช แสงผล

รหัสประจำตัว

47068208

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารงานอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2552

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร. ณรงค์ พิมพ์สาร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ดร. พรณี ลิกิจวัฒน์นะ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ทางวิชาการ 2. ด้านทักษะทางวิชาชีพและ 3. ด้านลักษณะนิสัย และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าฝ่ายบุคคลและหัวหน้าแผนกของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำนวน 210 คน จำแนกเป็นหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 105 คนและหัวหน้าแผนก จำนวน 105 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และรายด้านอยู่ระหว่าง 0.86-0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานประกอบการประเภท โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Characteristics of the Higher Vocational Certificate graduates, in the major of Industrial, Desired by Entrepreneurs in Amata nakorn Industrial Estate
Student	Mr. Thawach Sawangphol
Student ID.	47068208
Degree	Master of Industrial Education
Program	Vocational Education Administration
Year	2009
Thesis Advisor	Dr. Narong Pimsarn
Thesis Co-advisor	Associate Professor Dr. Punnee Leekitchwatana

ABSTRACT

The objectives of this research were to determine and compare the characteristics of the Higher Vocational Certificate graduates on the requirement of the workplaces in Amata Nakorn Industrial Estate in 3 aspects : 1) Academic knowledge 2) Occupation skills, and 3) Discipline behaviors.

Samples were 210 persons who were selected from department heads and personnel department heads in the factories of automobile spare-parts and modified products in Amata Nakorn Industrial Park. Questionnaires with five rating scales were used for data Collection. The reliability of questionnaire was 0.96. The data were analyzed with Mean, Standard Deviation and t-test.

The research findings were as follows:

1. The factories of automobile spare- parts and modified products required characteristics of the Higher Vocational Certificate graduates as a whole was at most level as well as each aspect.
2. The requirements of the factories of automobile spare-parts and modified products on the characteristics of the Higher Vocational Certificate graduates were not different as well as in all 3 aspects.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาของ ดร.ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. พรณี ลีกิจวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการเสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้ข้อคิด กำลังใจ และ ติดตามผลการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล รศ.ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล รศ.อุดมศักดิ์ สารินบุตร ดร.ณรงค์ พิมสาร รศ.ดร. พรณี ลีกิจวัฒน์ คณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และรศ.ดร.วชิระ ชาวหา อาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ และสละเวลามาเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.บาทหลวงดิอชัย จันทร์โป อาจารย์ประยูร หรั่งทรัพย์ นางสาวอัมพร อุทสุรีย์ นายจิระพงษ์ จันทร์ประเสริฐ และอาจารย์ศศิมา กานชะคามิน ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อี.เทค) ให้การสนับสนุน เวลาในการศึกษา และขอบคุณกัลยาณมิตรที่มีได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ ตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์

ธวัช แสงผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การอาชีวศึกษา.....	6
2.1.1 ความเป็นมาการอาชีวศึกษาของประเทศไทย.....	6
2.1.2 ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	10
2.1.3 นโยบายการอาชีวศึกษา.....	11
2.1.4 รูปแบบและประเภทการจัดอาชีวศึกษา.....	18
2.1.5 หลักสูตร.....	19
2.1.6 บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดอาชีวศึกษา.....	26
2.2 นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร.....	27
2.3 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา.....	28
2.3.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ.....	31
2.3.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ.....	36
2.3.3 ด้านลักษณะนิสัย.....	40
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	50
3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	51
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	67
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	69
5.5 อภิปรายผล.....	71
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ข เอกสารราชการ.....	93
ประวัติผู้เขียน	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนสมาชิกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	50
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
4.2	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับความ ต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยรวมและรายด้าน.....	56
4.3	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับ ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านความรู้ทางวิชาการ.....	57
4.4	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับ ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านทักษะทางวิชาชีพ.....	58
4.5	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับ ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านลักษณะนิสัย.....	59
4.6	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการ ต่อคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมและรายด้าน	61
4.7	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ.....	62
4.8	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ.....	63
4.9	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านลักษณะนิสัย.....	65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ตัวแปรที่จะศึกษา	4
2.1 ระบบการจัดอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....	21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามหลักสูตรนั้น ต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับการทำงานซึ่งสถานศึกษาก็ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาวิธีการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนั้นมีความรู้ มีทักษะ และมีความสามารถด้านต่างๆ ที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อให้การผลิตนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี โดยเลือกศึกษาจากโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้กับยานยนต์ จำนวน 130 โรง และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ซึ่งแปรรูปโลหะ เหล็กและพลาสติก เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จำนวน 100 โรง เนื่องจากสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ทั้งสองประเภทนี้ต้องใช้กำลังคนด้านช่างอุตสาหกรรม ซึ่งผลของการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่มีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้พัฒนาหลักสูตร พัฒนาวิธีการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สถานประกอบการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์และแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามจุดหมายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 2)

จากการศึกษาจุดหมายของหลักสูตร ผู้วิจัยได้สรุปคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ทางวิชาการ 2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ และ 3. ด้านลักษณะนิสัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ทางวิชาการ 2. ด้านทักษะทางวิชาชีพและ 3. ด้านลักษณะนิสัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนกของสถานประกอบการ (โรงงานอุตสาหกรรม) จำนวน 230 แห่ง ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวนแห่งละ 1 คน หัวหน้าแผนก จำนวนแห่งละ 1 คน รวม 460 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนก ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร โดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 210 คน แยกเป็นหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 105 คนและหัวหน้าแผนก จำนวน 105 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

1 ประเภทสถานประกอบการ จำแนกเป็น

1.1 โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

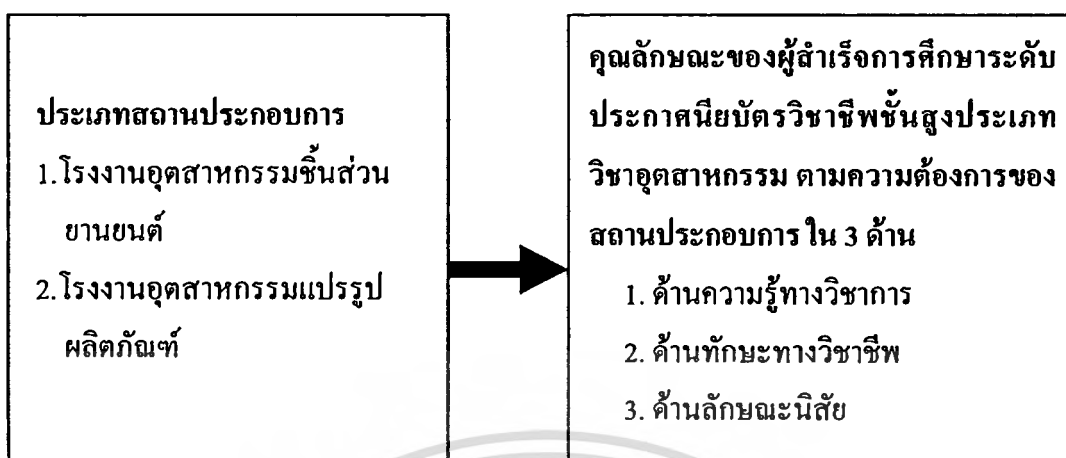
1.2 โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ทางวิชาการ 2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ 3. ด้านลักษณะนิสัย ตัวแปรที่ศึกษาดังแสดงในภาพที่ 1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.3 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพของภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2551

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร หมายถึง นิคมอุตสาหกรรมที่มีโรงงานอุตสาหกรรม 405 โรง เปิดดำเนินงานในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 2 (BOI) ตั้งห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 57 กิโลเมตร ห่างจากสนามบินสุวรรณภูมิ 42 กิโลเมตรระหว่างทางพิเศษยกระดับ บางนา - ตราด และมอเตอร์เวย์กรุงเทพ - ชลบุรี

2. สถานประกอบการ หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรม หรือบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการจากอุตสาหกรรมจังหวัด ที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้แก่

2.1 โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ หมายถึง สถานประกอบการที่ผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ ต่างๆ ที่ใช้กับยานยนต์

2.2 โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ หมายถึง สถานประกอบการที่แปรรูปโลหะ เหล็กและพลาสติก เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

3. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาเครื่องกล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคอุตสาหกรรม การก่อสร้าง ไฟฟ้ากำลัง อิเล็กทรอนิกส์ เทคนิคการผลิต เครื่องมือวัดและควบคุม แมคคาทรอนิกส์ เขียนแบบเครื่องกล เทคนิคโลหะ

4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมต่างๆ ตามบทบาทของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคุณลักษณะใน 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านความรู้ทางวิชาการ 2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ 3. ด้านลักษณะนิสัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ หมายถึง ความรู้พื้นฐานในเชิงทฤษฎีของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เป็นความรู้ตามหลักวิชาที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์และวิชาเฉพาะด้านนั้นๆ

4.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถเชิงปฏิบัติของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในงานต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ทักษะแก้ปัญหาและตัดสินใจในการทำงานได้ ทักษะในการแสวงหาความรู้ การอ่านแบบสั่งงานได้ การบำรุงรักษาเครื่องจักร และเครื่องมือต่างได้ และการปรับประกอบชิ้นส่วนเครื่องจักรได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

4.3 ด้านลักษณะนิสัย หมายถึง คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เช่น มีความขยัน มีความรับผิดชอบ มีความอดทน กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา ยึดระเบียบวินัยของหน่วยงาน พุดจาสุภาพ กิริยามารยาดี มีความคล่องแคล่ว ว่องไวในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การแต่งกายที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีไหวพริบ มีคุณสมบัติผู้นำ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและกฎเกณฑ์สังคม

5. หัวหน้าฝ่ายบุคคล หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการ และมีอำนาจในการสรรหา คัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในสถานประกอบการ

6. หัวหน้าแผนก หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิศวกรรมของสถานประกอบการ และมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการทำงานของบุคลากรในแผนก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ดังนี้

2.1 การอาชีวศึกษา

2.2 นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

2.3 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

2.3.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ

2.3.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

2.3.3 ด้านลักษณะนิสัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การอาชีวศึกษา

2.1.1 ความเป็นมาของการอาชีวศึกษาของประเทศไทย

การอาชีวศึกษาของประเทศไทยสมัยสุโขทัย การจัดอาชีวศึกษาสมัยสุโขทัยการศึกษา ของประเทศไทยเริ่มมีการบันทึกเป็นหลักฐานภายหลังที่มีการประดิษฐ์อักษรไทย ที่เรียกว่า “ลายสือไทย” ขึ้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหง พ.ศ. 1826 มีการบันทึกหลักฐานเรื่องราวต่างๆ ไว้ใน หนังสือศิลาจารึก ลักษณะการศึกษาในสมัยสุโขทัยจะสันนิษฐานได้ว่ารัฐกับวัดเป็นศูนย์กลาง ประชาชนสถานศึกษาอาศัยเป็นวัดที่เรียนสำหรับเจ้านายบุตรข้าราชการและคนทั่วไปนอกจากวัด แล้วก็เรียนกันตามสำนักราชบัณฑิต การอาชีพของคนไทยเท่าที่ปรากฏและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ในศิลาจารึกว่า อาชีพที่ดำรงชีพในขณะนั้นนอกจากจะทำนาทำไร่ ทำสวน การประมง ด้าน การเกษตร มีการสร้างอ่างเก็บน้ำ การชลประทาน ฝีมือด้านหัตถกรรมปั้นด้วยขาม เรียกว่า สังคโลก อาชีพการค้าขายเจริญรุ่งเรืองมากดังจะเห็นได้จากหลักศิลาจารึกว่า “เมืองพ่อขุนรามเมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจังกอบในไพร่ลู่ทางเพื่อจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้า ค้าทองคำ ไพร่ฟ้าหน้าใส” อาชีพอีกอย่างหนึ่งของ ชาวสุโขทัย ก็คือ หัตถกรรม ได้แก่ การเป็นช่างตีเหล็ก ตีดาบ ช่างทอง ช่างเงิน และช่างปั้น สำหรับ ช่างปั้นมีการก่อสร้างพระพุทธรูปหล่อด้วยโลหะขนาดใหญ่ นอกจากนี้การเรียนการสอนวิชาชีพ เป็นลักษณะของการถ่ายทอดด้วยการเลียนแบบจากบิดามารดาไปสู่บุตรหลานของคน เช่น อาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรรม เจ้าสำนักไปสู่ลูกศิษย์ เช่น สำนักดาบ ช่างตีเหล็ก ฯลฯ จากอาจารย์ตามวัดต่างๆ เช่น การแกะสลักหอยกกล้วย สลักไม้ ปั้น เป็นต้น

การอาชีวศึกษาของไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาการศึกษาเปลี่ยนรูปไปจากการศึกษาสมัยสุโขทัยบ้าง คือลักษณะของการศึกษาเป็นไปในลักษณะที่รัฐติดต่อกับประชาชน เพราะการศึกษาโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับวัด การศึกษาเจริญมากทั้งในด้านอักษรศาสตร์ และศิลปะศาสตร์ บ้านกับวัดใกล้ชิดกันมากพวกขุนนางผู้มีอันจะกินจะสร้างวัดเพื่อให้ลูกหลานได้เล่าเรียนหนังสือ เพื่อที่จะอบรมบ่มนิสัย การอาชีพของคนยุคนี้ ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์ ได้กล่าวไว้ในแถลงงานประวัติศาสตร์เอกสารโบราณคดี ว่าความเป็นอยู่ของประชาชนในเรื่องการทำมาหากินเจริญรุ่งเรืองมาก มีหมู่บ้านร้านค้าตลาดอยู่เป็นตำบล ๆ ไป แต่ละตำบลก็ทำสินค้าขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน ตำบลที่เผาปูนขายก็เรียกว่าบ้านดาลาปูน ตำบลที่เผาถ่านก็ได้ชื่อบ้านป่าถ่าน ตำบลทำตะกั่วขายก็ได้ชื่อว่า ตลาดตะกั่วป่า เป็นต้น จากคำให้การของชาวกรุงเก่าเล่าถึงเรื่องการทำมาหากินของชาวกรุงศรีอยุธยาซึ่งพิมพ์โดยโรงพิมพ์ไทย เมื่อ พ.ศ. 2475 หน้า 5 ว่า พลเมืองรู้จักทำมาหากิน โดยการทำกสิกรรม ทำไร่นา พาณิชยกรรม แลกเปลี่ยนซื้อขาย ทำการช่างหัตถกรรม เป็นต้นว่า จักสาน ทำหม้อไห ตุ่ม โอง ใช้สำหรับใส่ข้าวใส่น้ำ ราษฎรมีทรัพย์สินมั่งคั่ง เจริญสมบูรณ์เป็นสุขสบายดี การอาชีพสมัยนี้จึงเจริญขึ้นมาโดยเฉพาะด้านพาณิชย์และหัตถกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพ มีลักษณะคล้ายกับสมัยสุโขทัยมีการถ่ายทอดจากพ่อแม่ไปสู่บุตรหลาน มีการนำบุตรหลานไปฝากตัวไว้กับวัด เจ้าสำนักและบ้านเจ้านาย โดยให้ทำงานตอบแทนในขณะที่เดียวกันก็ฝึกอาชีพไปด้วย เช่น ช่างปูน ช่างตีเหล็ก ช่างแกะสลัก พวกผู้หญิงก็ฝึกการทำครัว ทำกับข้าว ขนม เป็นต้น การปกครองในการฝึกสอนก็ถือว่าเจ้าสำนักหรือเจ้าบ้านเป็นผู้ปกครอง และเป็นผู้ที่อบรมให้การศึกษาด้วยวิธีเลียนแบบ แม้ว่าการศึกษาจะได้เจริญขึ้นกว่าสมัยสุโขทัยก็ตาม แต่ยังไม่มีการเรียนการสอนที่วัดและสำนักอาชีพต่าง ๆ เป็นที่ถ่ายทอดวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการถ่ายทอดวิชาชีพด้วย

การอาชีวศึกษาของสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นก็คล้ายกับกรุงศรีอยุธยา คือวัดและสำนักต่าง ๆ เป็นที่ให้ความรู้แก่ประชาชน วัดเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน จากหมู่บ้านจะมีวัดอย่างน้อยหนึ่งวัด หมู่บ้านหนึ่ง ๆ อาจจะมีหลายวัดก็ได้ รัฐหรือราชสำนักจะควบคุมตลอดจนให้ความอุปถัมภ์ตามสมควรจะรับภาระ ในการให้การศึกษาและอาชีพสมัยนี้มีวัดเป็นที่เรียนมีพระเป็นครู ไม่มีสถานที่เรียนจัดไว้เฉพาะการเรียนแล้วแต่ความสมัครใจ ไม่มีการบังคับจึงมีการส่งสอนกันในวิชาหนังสือมากกว่าอย่างอื่น วัดทุกวัดจะมีศิษย์วัดคอยรับใช้สงฆ์ พระจะถ่ายทอดวิชาชีพให้ เช่น โหราศาสตร์ช่างต่าง ๆ ที่วัดโพธิ์ท่าเตียน ทางด้านอาชีวศึกษา มีการเรียนกันในครัวเรือนหรือท้องถิ่น คล้ายกับสมัยกรุงศรีอยุธยา ในกรุงเทพฯ มีตำบลที่ประชาชนประกอบอาชีพ และฝึกอาชีพ ซึ่งรู้จักกันมานานกว่า 100 ปี จนปัจจุบันยังมีอยู่เช่น บ้านบาตร บ้านดอกไม้ บ้านพานถม บ้านปูน บ้านขมิ้น ถนนตีทอง ฯลฯ หรือสอนการฝึกสอนก็ทำด้วยวิธีการเลียนแบบ (Apprenticeship Training) ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกการฝีมือสำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่จะขอสงวนสิทธิ์ในค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สตรีและเด็กขึ้นที่จังหวัดเพชรบุรี และต่อมาได้ขยายขึ้นเป็นโรงเรียนหัตถกรรมสอนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี พ.ศ. 2430 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตั้งกรมศึกษาธิการขึ้น โดยมีหัวหน้าจัดการเล่าเรียนมีตำแหน่งเป็นข้าหลวงผู้บังคับบัญชาการศึกษาและโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นดำรงราชานุภาพทรงบัญชากรมศึกษาธิการกิจการของกรมศึกษาธิการ ในขณะนั้นมีโรงเรียนชั้นสูงอยู่ในพระนคร 5 แห่ง คือ 1.โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบฝึกสอนความรู้สำหรับข้าราชการ 2.โรงเรียนมหาธาตุวิทยาลัยที่วัดมหาธาตุเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม 3.โรงเรียนสุนันทาลัย 4.โรงเรียนสราญุ์รมณ์ คือ โรงเรียนหลวงของพระยาศรีสุนทรโวหารและ 5. โรงเรียนแผนที่

พ.ศ. 2432 ทรงจัดตั้งกรมธรรมการขึ้น โดยมีกรมหมื่นดำรงราชานุภาพเป็นเสนาบดีและคิดตั้งโรงเรียนแพทยากรขึ้นต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนแพทยาลัยวันที่ 1 เมษายน 2435 ได้ประกาศตั้งกรมธรรมการเป็นกระทรวงธรรมการ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายพระยาภาสกรวงศ์เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการมาเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ในปีเดียวกันนี้เองได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้น โดยอาศัยโรงเรียนเด็กเป็นสถานที่เรียนซึ่งมี นายเอช กรินรอดชาวอังกฤษเป็นอาจารย์ใหญ่ พ.ศ. 2446 จึงขยายถึงฝึกหัดครูมัธยม พ.ศ. 2439 ตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์ในโรงพยาบาลศิริราช นอกจากนี้ได้ตั้งโรงเรียนการคลอง โรงเรียนวิชาเพาะปลูก โรงเรียนโลหะสำหรับข้าราชการในกระทรวงเกษตราธิการ นอกจากนี้ได้ตั้งโรงเรียนอำเภอ โรงเรียนป่าไม้ โรงเรียนอัยการและโรงเรียนสรรพากรสำหรับข้าราชการในกระทรวงมหาดไทย การศึกษาของไทยได้เจริญเรื่อยมาในปี พ.ศ. 2441 ได้มีประกาศให้ใช้โครงการศึกษา ร.ศ. 117 (พ.ศ. 2441) ในโครงการศึกษานับนี้ได้กำหนดการเล่าเรียนพิเศษขึ้นโดยระบุว่า “ชนิดการศึกษาพิเศษ” นั้นเป็นการเรียนเฉพาะสิ่งหรือความจำเพาะอย่างให้ชำนาญ เป็นต้นว่าฝึกหัดผู้เป็นอาจารย์ ผู้รับราชการฝ่ายพลเรือนและผู้รับวัดทำแผนที่ ศึกษาศิลปะ กฎหมาย แพทย์ เรียนการค้า การเพาะปลูก ศึกษาการช่าง หัตถกรรม ดนตรี เอนจิเนียร์ และความรู้พิเศษอื่น ๆ

จากการที่ได้ประกาศใช้โครงการศึกษาชาติ ร.ศ. 117 (พ.ศ. 2441) เป็นต้นมา ได้มีโรงเรียนอาชีพเกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ โรงเรียนแพทย์ โรงเรียนราชการพลเรือน โรงเรียนกฎหมาย โรงเรียนรับวัดทำแผนที่ และโรงเรียนศิลปปะ (Fine Arts) พ.ศ. 2443 ได้เปิดโรงเรียน โรงเรียนประถมพิเศษภาษาอังกฤษ วัดสัมพันธวงศ์ และด้วยการเพิ่มวิชาเสมียนพนักงานวิชาการค้าขาย และการบัญชีเข้าไว้ในหลักสูตร มีคนนิยมเรียนมากขึ้นและได้เปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนพาณิชยการแห่งแรกขึ้นที่วัดมหาพฤฒาราม (วัดตะเคียน) เมื่อ พ.ศ. 2445 เรียกว่า “โรงเรียนพาณิชยการวัดมหาพฤฒาราม” เมื่อปลาย พ.ศ. 2445 ได้มีการปรับปรุงในกรมศึกษาธิการ โดยยกกองตรวจโรงเรียนเป็นกรมตรวจกับยกการตรวจวัดของกรมสัฎการมารวมในกรมตรวจนี้ด้วย และพร้อมกันนี้เพิ่มกรมแต่งตำราเรียนขึ้นอีกด้วย พ.ศ. 2448 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเมื่อครั้งเป็นหลวงไพศาลศิลปะศาสตร์เจ้ากรมราชบัญญัติ ได้ก่อตั้งกองช่างแกะไม้สำหรับพิมพ์ภาพแทรกเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่จนด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบการเรียนของกระทรวงธรรมการ ต่อมาได้โอนกิจการนี้ไปอยู่กับสมาคมอาจารย์สมาคม เมื่อ พ.ศ. 2450 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ได้เริ่มงานการศึกษาศิลปหัตถกรรมขึ้น โดยเปิดรับนักเรียนฝึกอาชีพในนามของสโมสรสมาคมอาจารย์ สมาคมในฐานะกองช่างได้เลื่อนฐานะกองช่างขึ้นเป็นฐานะกองช่างขึ้นเป็นสโมสรช่างของสมาคมอาจารย์สมาคม คำว่า สโมสรนี้ตรงกับคำว่า Guild ของยุโรปและอเมริกา ลักษณะของงานก็คือ การจัดการฝึกอาชีพ โดยบรรดาช่างที่รวมตัวกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นผู้ริเริ่มงานฝึกอาชีพโดยกลุ่มบ้าง และแผนกเครื่องรัก (ประดับมุก) พ.ศ. 2452 มีนักเรียนเพิ่มขึ้นจึงขยายเป็นแผนกกลึง จึงได้ขยายงานโดยตั้งกองใหม่ขึ้นอีก 2 กอง คือ กองทะเลและรายงาน และกองตรวจการศึกษามณฑลกรุงเทพฯ โรงเรียนในแขนงมัธยมศึกษาและแขนงวิชาสามัญศึกษาเป็นโรงเรียนที่สอนวิชาพร้อมกันมาก จึงได้รวมกันเป็นแขนงเดียวกัน เรียกว่า แขนงพิเศษ โดยดูแลโรงเรียนวิชาสามัญศึกษาและโรงเรียนใหญ่ ๆ โดยทั่วไป ซึ่งแบ่งเป็นแขนงต่าง ๆ อีก 6 แขนง โรงเรียนพาณิชยกรรมหาพุทธาราม ได้ย้ายไปอยู่วัดแก้วฟ้าล่าง และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น โรงเรียนพาณิชยกรรมวัดแก้วฟ้าล่าง ใน พ.ศ. 2459 และ พ.ศ. 2460 ได้จัดตั้งการฝึกหัตถกรรมประถมกสิกรรมขึ้น โดยรับนักเรียนจากมณฑลต่าง ๆ มาเรียน 2 ปี แล้วกลับไปเป็นครูตามมณฑลต่าง ๆ ตามเดิม โดยเรียนรวมกันอยู่กับโรงเรียนฝึกหัตถกรรม

ส่วนการอาชีวศึกษาของไทยในปัจจุบันมีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัตถกรรมอาชีวศึกษาขึ้น 1 แห่งที่ตำบลเทเวศร์ โดยจัดสอนแผนกช่างก่อสร้าง การช่างสตรี และพาณิชยกรรม ซึ่งต่อมาได้โอนไปสังกัดกรมฝึกหัตถกรรม เมื่อ พ.ศ. 2504 ภายหลังได้โอนกลับมาสังกัดกรมอาชีวศึกษาอีกครั้งหนึ่งใน พ.ศ. 2507 หลังจากที่ได้ใช้แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2479 มาเป็นเวลา 15 ปี โดยไม่มีปรับปรุงแก้ไข ในปี พ.ศ. 2494 จึงได้ประกาศใช้แผนการศึกษาฉบับใหม่ โดยเพิ่มองค์ที่ 4 ของการศึกษา คือ หัตถศึกษา ทั้งนี้เพื่อไม่ให้คนล้มเหลว สำคัญของการงานอาชีพอันเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินชีวิตมนุษย์ในปี พ.ศ. 2495 ยูซอมได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ โดยมุ่งหมายที่จะผลิตช่างฝีมือในระดับสูงกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงที่เปิดอยู่แล้ว ต่อมาได้เปิดวิทยาลัยเทคนิคประจำภาคขึ้นคือ ภาคใต้ที่สงขลา พ.ศ. 2497 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นครราชสีมา พ.ศ. 2499 และภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2500 ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนในส่วนภูมิภาคได้มีโอกาสศึกษาถึงระดับวิทยาลัยเทคนิค พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์กร ส.ป.อ. หรือ SEATO ในการปรับปรุงโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่างรวม 18 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยฮาวายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและจัดอบรมครูที่สอนวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ เป็นต้น พ.ศ. 2502 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียน ช่างไม้ เป็นโรงเรียนการช่าง และในปีนี้ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคพระนครเหนือ โดยความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งต่อมาได้โอนไปรวมเป็นวิทยาเขตหนึ่งของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ในปีเดียวกันนี้ก็ได้จัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี เพื่อจัดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเป็นแห่งแรก และจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่นอนุญาติให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารพัดช่างสี่พระยา สารพัดช่างนครหลวง ในปี พ.ศ.2504,2514 และ2515 ตามลำดับปี พ.ศ.2518 มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาโดยแยกสถานศึกษา 25 แห่ง จากกรมอาชีวศึกษาไปตั้งเป็นวิทยาเขตของวิทยาลัยฯ เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 ได้มีพระราชบัญญัติชื่อเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้ คือ 1. ผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี 2. ให้การศึกษาทางด้านวิชาชีพทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรชั้นสูง และ 3. ทำการวิจัยส่งเสริมทางด้านวิชาชีพ และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

2.1.2 ความหมายของการอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา คำว่า “การอาชีวศึกษา” (Vocational education) มีผู้ให้ความหมายคำว่า “การอาชีวศึกษา” ไว้หลากหลาย ต่างเป็นแนวคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษาค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม

ในขณะที่ Ralph and William (1974 : 7) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ได้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อ การทำงานเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียน ได้เข้าใจฝึกฝนและประสบความสำเร็จในโลกแห่ง การทำงาน กระบวนการนี้แบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน คือการพัฒนาอาชีพ และการฝึกฝนอาชีพ การพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ถึงโลกแห่งการทำงานและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพขณะที่การฝึกฝนอาชีพเป็นการจัดการศึกษาเชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพหรือเฉพาะกลุ่มอาชีพให้แก่ผู้เรียน มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา (2543 : 3) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาและการฝึกอบรม วิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

บุญเนตร ห้องตรง (2543 : 14) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาหมายถึง การจัดการศึกษาด้าน วิชาชีพในสาขาต่างๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อเพิ่มผลผลิตกำลังคน ด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีสามารถนำไปประกอบอาชีพต่างๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้อง กับ ความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2543 : 3) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากความหมายของการอาชีวศึกษาที่นักวิชาการได้ให้ทัศนะอาจสรุปได้ว่า

1. การอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งระบบ
2. การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่วางแบบหรือโครงการไว้ทั้งที่เป็นวิชาชีพชั้นสูงหรือมีใช้วิชาชีพชั้นสูง ที่มุ่งให้การศึกษาฝึกอบรมกำลังคนในระดับต่างๆ ตามความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม
3. การอาชีวศึกษาอาจจัดได้ทั้งในระบบ โรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียน

2.1.3 นโยบายการอาชีวศึกษา

ในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศให้เจริญรุ่งเรืองสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ต้องอาศัยการพัฒนาการศึกษาให้กับประชากรเป็นรากฐานการวางแผนการศึกษา จึงเป็นสิ่งที่จะต้องเป็นดั่งนั้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จึงเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพและความสามารถที่ปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จะสามารถสร้างสรรค์ ความสมดุลของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของชาติ ที่ผลิตกำลังคนในระดับกลางเพื่อ การพัฒนาประเทศชาติ ดังนั้นการอาชีวศึกษา จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่ มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาอาชีวศึกษาได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษาที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากการอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศจะต้องเริ่มจากพื้นฐานของการประกอบอาชีพ สร้างผลผลิตและรายได้ของประชาชน

การจัดการอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพให้เป็นที่พึงของเยาวชนและประชาชนเพื่อนำพาไปสู่การสร้างงานสร้างอาชีพอย่างแท้จริงนั้น มีแนวทางที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความสอดคล้อง การจัดการอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยพิจารณาจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นตัวตั้ง มิใช่ความต้องการของสถานศึกษาเป็นตัวตั้ง ในปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเริ่มจากประชาชน สถาบันครอบครัว ตลอดจนองค์กรต่างๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นเศรษฐกิจในระดับจุลภาพให้มีความเข้มแข็ง อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศหรือเศรษฐกิจในระดับมหภาคต่อไป

2. คุณภาพของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งคือผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพหรือสามารถทำงานได้จริง โดยไม่ต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม ซึ่งการฝึกทักษะต้องให้ความสำคัญประเด็นต่อไปนี้

2.1 ฝึกทักษะวิชาชีพในทุกระดับในเชิงบูรณาการ ไม่มองการศึกษาวิชาชีพเป็นแบบแยกส่วน เนื่องจากในสภาพความเป็นจริงนั้นการประกอบอาชีพมิได้มีการแยกส่วน เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพก็ไม่ได้มีการแยกส่วนเช่นกัน ดังนั้นองค์ความรู้หรือทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนเรียนรู้จึงควรจัดให้มีการบูรณาการ ซึ่งอาจเป็นการบูรณาการระหว่างประเภทวิชาหรือระหว่างสาขาวิชาที่เชื่อมโยงกันตามลักษณะของอาชีพหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหลักสูตรการอาชีวศึกษาในแต่ละหลักสูตรจึงไม่ควรใช้หลักสูตรสำเร็จเพียงชุดเดียว อาจจัดได้หลายๆ ชุดตามความเหมาะสม มีความยืดหยุ่น หลากหลาย แต่อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด

2.2 เพิ่มทักษะในส่วนของการบริหารจัดการเนื่องจากในการประกอบอาชีพจริงในสถานการณ์จริงนั้น นอกเหนือจากทักษะเชิงวิชาชีพแล้ว ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงการตลาด การเงิน การบัญชี รวมทั้งการบริหารงานบุคคลตามสมควร ทักษะดังกล่าวเป็นส่วนส่งเสริมความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก จึงควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสมควร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

นโยบายข้อที่ 1 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ อาชีวศึกษา

การบริหารจัดการอาชีวศึกษาต้องเป็นไปอย่างมีเอกภาพด้านนโยบาย มีองค์กรระดับชาติรองรับ มีการกระจายอำนาจสู่ระดับปฏิบัติ เร่งรัดผลักดันการรวมกลุ่มสถานศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารจัดการในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม

แนวดำเนินการ

เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาจึงควรเป็นลักษณะเฉพาะ โดยจะต้องผลักดันให้เกิดเป็นองค์กรอีกหนึ่งองค์กรของกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นอกเหนือจากองค์กรหลัก 4 องค์กร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 คือคณะกรรมการอาชีวศึกษา บริหารจัดการอาชีวศึกษาแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คณะกรรมการอาชีวศึกษา

เป็นคณะกรรมการระดับชาติ มีองค์การที่เป็นนิติบุคคลคือ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษารองรับการดำเนินงาน มีภาระหน้าที่หลักดังนี้

- 1.1 กำหนดนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพของประเทศ
- 1.2 การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษาไปยังสถาบันการอาชีวศึกษา
- 1.3 การกำหนดมาตรฐานกลางและควบคุมคุณภาพการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
- 1.4 การจัดระบบความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม ในการพัฒนาการอาชีวศึกษา

2. สถาบันการอาชีวศึกษา

ภาระหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันการอาชีวศึกษามีลักษณะที่สำคัญดังนี้

- 2.1 เป็นการรวมกลุ่มของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตบริการที่กำหนด
- 2.2 การบริหารสถาบันการอาชีวศึกษาให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา โดยให้จัดตั้งสำนักงานอธิการบดี ณ วิทยาลัยใดวิทยาลัยหนึ่ง
- 2.3 สำรวจความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ในบริเวณพื้นที่บริการที่กำหนดเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษา ผลผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในแต่ละภูมิภาคนั้นๆ
- 2.4 กำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละวิทยาลัยในสถาบันการอาชีวศึกษา ที่จะจัดการศึกษาในระดับและประเภทใดบ้างที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- 2.5 กำหนดแผนการรับนักเรียน นักศึกษา ของแต่ละวิทยาลัยหรือวิทยาเขตในสถาบันนั้นๆ
- 2.6 จัดให้มีการวัดผลประเมินร่วมกัน
- 2.7 จัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาของแต่ละสถาบัน โดยอาจมีความแตกต่างจากหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาอื่น เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละภูมิภาคนั้น
- 2.8 จัดให้มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษา เช่น คน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีต่างๆ ให้สามารถไปสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ ระหว่างวิทยาเขตต่างๆ ภายในสถาบัน
- 2.9 กำหนดมาตรฐานและควบคุมคุณภาพการอาชีวศึกษา และการ ฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลาง

3. สถานศึกษา

เป็นการจัดการศึกษาในวิทยาลัยต่างๆ ในสถาบันการอาชีวศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยจึงยังคงมีสถานภาพ และภาระหน้าที่ในการจัดการอาชีวศึกษาสนองความต้องการของตลาดแรงงานในระดับท้องถิ่นต่อไป โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก แต่มุ่งเน้นการรวมกลุ่มกันเพื่อกำหนดเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกัน และการสร้างมาตรฐานร่วมกัน การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบายข้อที่ 2 ปฏิรูปหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาต้องเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง มีลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ (Multi-Disciplinary) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ (Competency) ตามมาตรฐานอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ

แนวดำเนินการ

หลักสูตรอาชีวศึกษาต้องมีการปรับปรุงใหม่โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกและกว้าง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้จริง (Solid Knowledge to Solid Practice) ดังนั้นหลักสูตรการอาชีวศึกษาที่ปรับปรุงใหม่จึงควรมีลักษณะดังนี้

1. เพิ่มการฝึกทักษะวิชาชีพให้มากขึ้น
2. เน้นการฝึกในสถานประกอบการจริงภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง ดังนั้นในปีการศึกษา 2545 สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVT.) ให้ได้อย่างน้อย 1 สาขาวิชา เพราะขณะนี้ยังมีสถานศึกษาอีก 1 ใน 3 ของกรมอาชีวศึกษาที่ยังไม่สามารถสนองนโยบายดังกล่าวได้
3. จัดหลักสูตรการอาชีวศึกษาในลักษณะของการบูรณาการ ซึ่งควรเป็นการบูรณาการความรู้และทักษะวิชาชีพทั้งในระหว่างประเภทวิชา หรือสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกและกว้าง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย

นโยบายข้อที่ 3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สังคมไทยจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย
2. ปฏิรูปการเรียนรู้เพิ่มพูนความเข้มแข็งของสังคมไทย
3. ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคโลกาภิวัตน์
4. ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครู บิดามารดา ผู้ปกครอง และสังคมไทย
5. ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกฎหมาย คือ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และร่าง พ.ร.บ.การอาชีวศึกษา

แนวดำเนินการ

เพื่อให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นไปตามความต้องการของสังคม ควรดำเนินการดังนี้

1. การจัดการเรียนอาชีวศึกษา การเรียนในห้องเรียน มิใช่การเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะการเรียนเฉพาะในห้องเรียนย่อมไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจริง จากบุคคลที่มีความรู้จริง และสังคมจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ไม่จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่แยกกัน โดยสิ้นเชิง ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริง ไม่มีการแยกส่วนเพราะเทคโนโลยีและศาสตร์แต่ละสาขาวิชาไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน

ในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งครูและนักเรียน จะต้องปฏิรูปด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ดังนี้

บทบาทครู ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ใฝ่รู้ เข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการพร้อมกับนักเรียน นักศึกษา ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ

1. เพื่อตามให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
2. เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน นักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้เรียน ตัวผู้เรียนเองในฐานะที่ถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุดสำหรับการจัดการเรียนการสอน จะต้องมีบทบาทอย่างน้อย 5 ประการ ได้แก่

1. ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
3. มีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีความสุข
4. เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้
5. เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

หากมีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวม หรือที่เรียกว่าบูรณาการ ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ย่อมส่งผลให้ได้คนไทยที่เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และเป็นนักวิชาชีพที่มีคุณภาพอย่างแน่นอน คุณสมบัติ 3 ประการ ต่างเป็นปัจจัยเกื้อกูลอาศัยซึ่งกันและกัน

นโยบายข้อที่ 4 ปฏิรูปสถานศึกษา

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในสังคมทั้งด้านเทคโนโลยีและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

แนวดำเนินการ

1. การเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สถานศึกษาจะต้องสร้างความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) สถานศึกษาต้องพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 เปิดรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาหาความรู้ โดยสถานศึกษาต้องพัฒนาสื่อแห่งการเรียนรู้ สนองตอบต่อความต้องการของชุมชนและสังคม เช่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้าง IT Network ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายในท้องถิ่นกับระดับชาติตลอดจนนานาชาติได้ รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ผลิตสื่อแห่งการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาครูอาจารย์ของสถานศึกษา

2.2 ครู-อาจารย์ ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้เพื่อการเรียนการสอน โดยนโยบายของกรมอาชีวศึกษา คือ ครูอาจารย์ทุกคนต้องได้รับการศึกษาอบรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพครูต้องปรับแนวคิดและแนวทางปฏิบัติงานที่สำคัญดังนี้

2.2.1 ปรับวิสัยทัศน์ โดยคิดใหม่ว่าการศึกษานั่นที่ จะแก้ปัญหาวิกฤตของสังคมไทยได้

2.2.2 ปรับวิธีการปฏิบัติงาน โดยถือว่านักเรียนคือศูนย์กลางของการเรียนการสอน

2.2.3 พัฒนาความก้าวหน้าของวิชาชีพครู โดยการเพิ่มศักยภาพของวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
นโยบายข้อที่ 5 ปฏิรูประบบคุณภาพ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาต้องทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสมบูรณ์พร้อมด้วยทักษะพื้นฐาน (Basic Skill) เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ ทักษะวิชาชีพ (Technical Skill) และทักษะความเป็นมนุษย์ (Human Skill) จำเป็นต้องมีระบบการควบคุม ประเมิน และเสริมสร้างคุณภาพมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งในระดับชาติ ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา

แนวดำเนินการ

ให้จัดระบบคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับชาติ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ กำหนดมาตรฐานกลาง เพื่อเป็นกลไกในการกำกับและประเมินมาตรฐานของสถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่ง

2. ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาทำหน้าที่

ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมาตรฐานอาชีวศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันฯ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานระดับชาติกำหนด และรายงานต่อคณะกรรมการระดับชาติ

จัดระบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่จัดอาชีวศึกษาในเขตบริการ

จัดระบบเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ของสถาบันฯ

ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาภายในสถาบันฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกลาง

เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินจากภายนอก

3. ระดับสถานศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพในทุกปีและทำรายงานนำเสนอต่อคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ทั้งนี้โดยให้ยึดหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี (ดร.พยุงศักดิ์ จันทรสรินทร์, การปฏิรูปการอาชีวศึกษา: เอกสารประกอบคำบรรยายในการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา. กรมอาชีวศึกษา. 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (2445 - 2559) ได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายเพื่อดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล

แนวนโยบายที่ 1. พัฒนาทุกคนให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้

แนวนโยบายที่ 2. ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียน

แนวนโยบายที่ 3. ปลุกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แนวนโยบายที่ 4. พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 สร้างสังคมคุณธรรมและการเรียนรู้

แนวนโยบายที่ 5. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของคน

แนวนโยบายที่ 6. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

แนวนโยบายที่ 7. สร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม

แนวนโยบายที่ 8. ส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

แนวนโยบายที่ 9. จำกัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้าง เพื่อความเป็นธรรมในสังคม

แนวนโยบายที่ 10. พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวนโยบายที่ 11. จัดระบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

2.1.4 รูปแบบและประเภทการจัดอาชีวศึกษา

การจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพสามารถแบ่งออกได้อย่างกว้างๆ เป็น 3 รูปแบบคือ

1. การจัดอาชีวศึกษาในสถานศึกษา (Institution – Based Training) ซึ่งอาจจะเป็นการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นในภาครัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ผู้รับการฝึกจะเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเรียนเต็มเวลาการฝึกในโรงเรียน มีข้อดีดังนี้

1.1 วิชาช่าง วิชาสามัญและสัมพันธัมมีความเชื่อมโยงกัน

1.2 ได้ฝึกทักษะหลายๆ อย่าง ถ้าฝึกในโรงงานอาจได้ฝึกทักษะที่จำกัดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานที่โรงงานนั้นทำเท่านั้น

1.3 การฝึกมีการวางแผน และเป็นไปตามหลักการศึกษา

1.4 ค่าใช้จ่าย สังกมทั้งหมดเป็นผู้จ่ายจากภาษี

การจัดอาชีวศึกษาแบบนี้ รายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจะเรียนใน โรงเรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด และเป็นการศึกษาที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบการศึกษาอย่างเต็มที่

2. การจัดอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในสถานประกอบการมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

2.1 เป็นการฝึกจริง

2.2 การฝึกสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 ทำงานในสภาพจริงได้รับการฝึกนิสัยการทำงานที่ดี

2.4 ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการฝึกในโรงเรียน

3. การจัดอาชีวศึกษากับการประกอบความร่วมมือกับภาคเอกชน และสถานประกอบการมี 2 รูปแบบ ได้แก่

3.1 รูปแบบระบบทวิภาคี (Dual System) มีองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานระหว่างสถานประกอบการและนักเรียน ผู้ปกครอง

3.1.1 ด้านการเรียนการสอน เรียนภาคทฤษฎี 1-2 วันต่อสัปดาห์ และฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ 4-5 วันต่อสัปดาห์

3.1.2 การประเมินผลสถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันเป็นคณะกรรมการวัดผลการเรียนการสอน

3.2 รูปแบบการประสานความร่วมมือ (Co-Operative Education)

3.2.1 การจัดการศึกษาแบบ Sandwich Course

3.2.2 โครงสร้างหลักสูตรเป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางทฤษฎีกับความสามารถทางปฏิบัติ

3.2.3 กระบวนการศึกษาและการให้โดยจัดโปรแกรมการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 หลักสูตร

2.1.5.1 ความหมายของหลักสูตร

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในระดับใด สิ่งที่จะทำให้งานบรรลุความสำเร็จทางการศึกษานั้นจะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอน ชัดเจน ความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่าการศึกษานั้นจะประสบกับความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายได้ก็คือหลักสูตร หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมากนักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

Good (1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร คือ ระบบของกลุ่มรายวิชาหรือลำดับรายวิชาหรือลำดับรายวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษา หรือได้รับประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ศึกษา

2. หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชา หรืออุปกรณ์การเรียนการสอนพิเศษ ซึ่งโรงเรียน ได้จัดไว้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่วิชาชีพหรืออาชีพ

3. หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาและประสบการณ์ที่นักเรียน ได้รับ โดยการนำของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 35) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรเอาไว้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์รวมทั้งกระบวนการทั้งหมดที่จัดให้ผู้เรียน ได้ผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ (Cognitive) ทักษะ (Psychomotor) และเจตคติ (Attitude) ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำหรับ เมธิ ปิลาธนานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรที่ใกล้เคียงกันว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแนวทางและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอนเพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้และการเรียนรู้นั้น จำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชา และกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

ความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระดับใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษابรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายตามแผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้านอาทิด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5.2 หลักสูตรอาชีวศึกษา

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามประเภทวิชาที่เรียน

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามประเภทวิชาที่เรียน

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ตามประเภทวิชาที่เรียน ซึ่งในปีการศึกษา 2540 กรมอาชีวศึกษาได้รับนักศึกษาระดับนี้เป็นปีการศึกษาสุดท้าย

4. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าปริญญาตรี

5. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.) หลักสูตร 1 ปี เปิดสอนในวิทยาลัยสังกัดกองการศึกษาอาชีพ รับสมัครสอบคัดเลือกจากนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.)

6. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง เปิดสอนในวิทยาลัยสังกัดกองการศึกษาอาชีพ รับผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปไม่มีการสอบคัดเลือกนักเรียนที่เรียนครบ 225 ชั่วโมง เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง

7. หลักสูตรประกาศนียบัตรระยะสั้น (หลักสูตรหลากหลาย) เปิดสอนในวิทยาลัยสังกัดกองการศึกษอาชีว กองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยมีระยะเวลาของหลักสูตรตั้งแต่ 6 - 225 ชั่วโมง สำหรับสาขาวิชา และระยะเวลาเปิดสอนแตกต่างกันไปตามความสนใจและความต้องการของท้องถิ่น

8. หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม เปิดสอนในวิทยาลัยสังกัดกองการศึกษาอาชีพ สำหรับนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ซึ่งเลือกเรียนวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษา

9. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทวิภาคี (ปวช.ทวิภาคี) หลักสูตร 3 ปี ที่สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้จบ ม.3 ทำสัญญาเข้าเรียนโดยเรียนวิชาชีพพื้นฐาน และทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกภาคปฏิบัติทั้งหลักสูตรในสถานประกอบการ โดยได้รับค่าตอบแทนระหว่างฝึก เมื่อสำเร็จแล้วได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพทวิภาคี (ปวช. ทวิภาคี)

10. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ) ตามโครงการอาชีวศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท เปิดสอนในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยรับผู้สำเร็จระดับประถมศึกษาขึ้นไปนักศึกษาที่จบหลักสูตรนี้จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ)

11. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้น วิทยาลัยเกษตรกรรมเป็นผู้ดำเนินการ โดยรับเกษตรกรในท้องถิ่น เข้าฝึกอบรมวิชาชีพทางด้านเกษตรกรรมระยะสั้น เนื้อหาในหลักสูตรและระยะเวลา การฝึกอบรมจะขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

12. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่ ดำเนินการโดยวิทยาลัยเกษตรกรรม ฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้านต่าง ๆ วิชาชีพที่ฝึกอบรมขึ้นอยู่กับสภาพของท้องถิ่นและความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระยะเวลาอบรมประมาณ 3 วัน

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2545) ซึ่งแสดงไว้ดังภาพที่ 2

ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	
หลักสูตร ป.6	มัธยมศึกษาตอนต้น > [1] – [2] – [3]	มัธยมศึกษาตอนปลาย > [1] – [2] – [3] ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) > [1] – [2] – [3]	ประกาศนียบัตรวิชาเทคนิค (ปวท.) > [1] – [2] ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) > [1] – [2] ประกาศนียบัตรครูเทคนิค ชั้นสูง (ปทส.) > [1] – [2]
หลักสูตรพิเศษ	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 10px;">→ หลักสูตรอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาคความยากจนในชนบทและ ปวช.</div> <div style="margin-bottom: 10px;">→ หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นหลากหลาย หลักสูตรวิชาชีพแกนมัธยม</div> <div>→ หลักสูตรฝึกอบรมเกษตรกรรมระยะสั้นและเคลื่อนที่</div> </div>		

ภาพที่ 2.1 ระบบการจัดการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น เมื่อผู้จัดทำนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการและจุดหมายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
มีดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1-3)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงาน ในระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง และเข้าใจชีวิต

3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน วิชาชีพ สามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่างๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ

5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคมเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3-6)

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่งๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควรประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

2.3 เวลาเรียนตามปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด 2 ปี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชา/สาขาวิชาที่กำหนด ประมาณ 3 ปี

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 100 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2 - 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 - 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 แบ่งเป็น

3 หมวด วิชาฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน

ในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.2.4 โครงการ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 4 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้มีระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพ ไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้มีระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียนผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

7.1 พื้นฐานความรู้

สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเทศและสาขาวิชาที่กำหนดต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละสาขาวิชา

7.2 คุณสมบัติ

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง การสันตนาการ และการส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน ไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตครบตามโครงสร้างของหลักสูตรประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4 เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและผ่านการประเมินตามที่กำหนด

10.5 ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

11. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

11.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงและยกเลิกประเภทวิชาและสาขาวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

11.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงสาขาวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

11.3 ให้สถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพัฒนาเพิ่มเติมรายวิชาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

โดยสรุปหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เจตคติที่ดี เกิดความภูมิใจ มั่นใจในวิชาช่างเทคนิค พัฒนากิจนิสัย จรรยา ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา ตระหนักถึงความสำคัญและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรัพยากรธรรมชาติ ชำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2.1.6 บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา

เมื่อมีการกล่าวถึงสถานประกอบการส่วนใหญ่ จะเข้าใจและหมายถึง สถานประกอบการภาคเอกชนซึ่งประกอบด้วย สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก สถานประกอบการภาคเกษตรกรรม และสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการต่าง ๆ สถานประกอบการเหล่านี้มีการพัฒนาและขยายตัวตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศและของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการขยายตัว การพัฒนาของสถานประกอบการจะต้องมีการขยายและพัฒนาอย่างสอดคล้องกับสภาวะ เศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและตัวจักรสำคัญที่จะทำให้สถานประกอบการมีการพัฒนาและดำรงอยู่ได้ด้วยความมั่นคงนี้จะต้องขึ้นอยู่กับกำลังคนที่จะเป็นผู้บริหารและดำเนินการในสถานประกอบการ ดังนั้น กำลังคนที่อยู่ในสถานประกอบการจะต้องมีอยู่ด้วยกันหลายระดับ ซึ่งแล้วแต่ขนาด ประเภท รูปแบบของสถานประกอบการนั้น ๆ กำลังคนที่จะก้าวเข้าสู่สถานประกอบการ จะมาจากหลาย ๆ แหล่ง ซึ่งกำลังคนจากแหล่งหนึ่งที่จะก้าวเข้าสู่สถานประกอบการ ได้แก่ กำลังคนจากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่าสถานประกอบการจะมาจากแหล่งที่ต้องการกำลังคน จึงอยู่ในฐานะของผู้ให้กำลังคน สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูง และระดับกลางเข้าสู่ตลาดแรงงาน ภาคเอกชนและภาครัฐ ด้วยเหตุนี้ทั้งสถานประกอบการและสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะของผู้ผลิตกำลังคนและในฐานะของผู้ใช้กำลังคน สถานประกอบการ ในฐานะของผู้ใช้ก็ต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติครบถ้วน พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพส่วนสถาบันการศึกษาก็ต้องการจะผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยกรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถานประกอบการ จึงได้พยายามและมุ่งมั่นในการผลิตกำลังคนให้ตรงความต้องการของสถานประกอบการอย่างสมดุลทั้งคุณภาพและปริมาณ ในขณะที่เดียวกันสถานประกอบการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นที่จะให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาอาชีวศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ด้วยเหตุนี้สถานประกอบการ จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการอาชีวศึกษาดังนี้

1. แหล่งประกอบอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งประกอบอาชีพแหล่งใหญ่ของกำลังคนด้านอาชีวศึกษา

2. แหล่งฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งฝึกงานอาชีพของผู้เรียนด้าน

อาชีวศึกษา โดยสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ในการรับผู้เรียนเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝึกงานอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาความรู้ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงานเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนของการก้าวเข้าสู่โลกของการทำงาน

3. แหล่งฝึกอบรมและศึกษาดูงาน สถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรระดับผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ของสถาบันการศึกษาในการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน

4. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ในปัจจุบันสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ในการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถผลิตกำลังคน ได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น

5. พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา สถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือในการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาให้หลากหลาย เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่าง เช่น การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการอาชีวศึกษาอย่างมาก ในปัจจุบัน (ทวีชัย ยงทัศนีย์, 2544 : 20-22)

2.2 นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม 405 โรงที่เปิดดำเนินงานในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 2 (BOI) ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 700 หมู่ที่ 7 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000 ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 57 กิโลเมตร ห่างจากสนามบินสุวรรณภูมิ 42 กิโลเมตร ระหว่างทางพิเศษกระดังงา - ตราด และมอเตอร์เวย์กรุงเทพ - ชลบุรี ซึ่งลักษณะของอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ประกอบด้วย

1. อุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing Industry) สินค้าอุตสาหกรรมที่ผลิตจากโรงงานซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของชิ้นส่วนอุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมากมายทั้งที่เป็นเครื่องอุปโภค บริโภค เช่น ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องจักรกล รถยนต์ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องไฟฟ้า อาหารกระป๋อง เครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ เป็นต้น

2. อุตสาหกรรมบริการ (Service Industry) อุตสาหกรรมบริการนี้จะเกี่ยวกับผลผลิตอุตสาหกรรมโรงงานนั่นเอง อยู่ในรูปของการบำรุงรักษา การเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เช่น การบริการด้านโทรศัพท์ พลังงานไฟฟ้า การซ่อมเครื่องจักรกล หรือการซ่อมรถยนต์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และงานเขียนที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งนักวิชาการ ได้กล่าวไว้ดังนี้

จำเนียร จวงตระกูล (2530 : 58-59) ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการ ของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้าง ที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

1. มีความขยันหมั่นเพียรดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความขยันหมั่นเพียร ในการปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเอาใจจริงเอาใจในเวลาที่ทำงาน ตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่ชักช้าโอ้อวด ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลืองไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชาคอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลนั้น ต้องมีปริมาณมากเพียงพอเป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กรหรือเกินกว่านั้น การมาทำงานเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. มีผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ แต่จะมีความขยันหมั่นเพียร สามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้น งานที่พนักงานเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผลงานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น และไม่จำเป็นต้องให้ผู้อื่น หรือผู้บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบงานต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้บังคับบัญชาและต่อบริษัท ซึ่งจะต้องรับผิดชอบทั้งทางด้านการปฏิบัติงานและความประพฤติมีความเข้าใจงานเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องรู้ขั้นตอนและขอบเขตของการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และสามารถทำได้เป็นอย่างดีด้วย

4. มีความสามารถในการเรียนรู้ดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดียิ่งขึ้น

5. มีความสามารถเข้าใจรายละเอียดของงาน ได้อย่างรวดเร็ว สามารถเรียนรู้แนวความคิดและวิธีการใหม่ๆ ได้รวดเร็วสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในงานหรือสภาพการทำงานได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วอยู่เสมอ พยายามเอาใจใส่ หมั่นคิด หมั่นใคร่ครวญเรื่องงานอยู่เสมอ พยายามฝึกฝนตนเอง ในการทำงานในส่วนที่ตนไม่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในงานและนอกงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ

6. มีความคิดริเริ่ม พยายามที่จะสร้างสรรค์และคิดค้นหาวิธีการทำงานที่ดีขึ้น สะดวกขึ้น ประหยัดและปลอดภัยมากขึ้น พนักงานผู้มีความคิดริเริ่มจะสามารถตัดสินใจสิ่งที่ควรทำไปได้เอง โดยไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชา คอยบอกกล่าวอยู่ทุกขณะ สิ่งใดไม่ควร มีความกล้าและมีความมั่นใจที่จะทำและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ปรากฏแก่ผู้อื่นและผู้บังคับบัญชา

7. มีคุณยพินิจและสามัญสำนึกดี มีไหวพริบ มีการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจ อย่างเป็นเหตุผลอีกด้วย

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของพนักงานที่จะเข้ากับ บุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและ ผู้บังคับบัญชาลูกค้ำและคนอื่นๆ รู้จักกาลเทศะ ความควรไม่ควร ยิ้มแย้มแจ่มใส รู้จักระงับอารมณ์ เมื่อโกรธมีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ท่วงทำนองในการพูดจา การวางตัวเหมาะสม ไม่ยกตนข่ม ท่าน หรือ พูดยาหยาบคายจนเป็นที่รังเกียจของคนอื่น สรุปลพนักงานที่คั้นนั้นจะต้องสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

9. มีความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานประจำวันเป็น สำคัญของการร่วมมือและประสานงานกันในการทำงานเป็นทีม

10. มีเจตคติที่ดีต่องานและองค์การ ซึ่งจะต้องมีต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อ ผู้บังคับบัญชา ต่อลูกค้ำและผู้อื่น ตลอดจนทั่วทั้งองค์การ

ในขณะที่เดียวกันสำนักงานแนะแนวและจัดหางาน วิทยาลัยช่างปทุมวัน (2537 :11) ได้ นำเสนอถึงคุณลักษณะเพื่อการพัฒนาตนเองของช่างเทคนิคที่นายจ้างต้องการ 8 ประการ มี ดังต่อไปนี้

1. การมีคุณค่าเฉพาะตัว ประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์ นับถือตนเองและมีภาพพจน์ที่ดีต่อ ตนเอง มีความมั่นคงในอารมณ์ มีทัศนคติที่ มีความกระตือรือร้น ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

2. ทักษะในการแก้ไขปัญหและการตัดสินใจ ประกอบด้วย มีความยืดหยุ่น มีความคิดเห็น สร้างสรรค์และมีความแปลกใหม่ สามารถปรับตัวเองเข้ากับความต้องการของงานที่ต้อง เปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผนและจัดระบบงานได้ สามารถใช้เหตุผลและการตัดสินใจได้อย่าง เทียงตรง มีสมาธิอยู่กับงานหลายๆ ส่วนในเวลาเดียวกันได้

3. การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ประกอบด้วย สามารถเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบ ดี ยอมรับผู้อื่น ทำงานเป็นทีมได้ มีความเป็นมิตร มีความเสมอต้นเสมอปลายกับผู้อื่น ให้ความ ร่วมมือในการทำงานดี เต็มใจรับมอบงานดี เต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ยอมรับการปกครอง และคำปรึกษาแนะนำหัวหน้า มีลักษณะการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสารประกอบด้วย รู้จักคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น เมื่อ ต้องการหยุดงานแจ้งหัวหน้าพร้อมเหตุผล พูดยาด้วยคำถามชัดเจน เป็นผู้ฟังที่ดีในการสนทนา

5. คุณลักษณะเกี่ยวกับงาน ประกอบด้วย สามารถทำงานได้เสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีความแม่นยำเที่ยงตรงและพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษา เครื่องมือและวัสดุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วน ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. วุฒิภาวะในการทำงาน ประกอบด้วย สามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่ต้องควบคุมหรือตรวจตรา เชื่อถือและวางใจได้ มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งเกี่ยวกับงานยินดีทำงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษหรืองานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน งานความภูมิใจในอาชีพของตน มีความคิดริเริ่ม มีความสุขุมสามารถควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบในภาระทำของตน สามารถประเมินงานของตนเอง มีความอดทนในการทำงาน รู้จักใช้เวลาอย่างฉลาด มีความเชื่อมั่นในตนเอง

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย การปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย สามารถรักษาความเร็วในการทำงานและอัตราเร็วในการทำงานและอัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลเป็นอย่างดี แต่งกายเหมาะสมขณะปฏิบัติงาน สามารถทำงานภายใต้ภาวะความเครียดได้ดีมีความแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจในการทำงาน มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

8. ความผูกพันรับผิดชอบในการทำงาน ประกอบด้วย มีความตรงต่อเวลาสม่ำเสมอในการทำงาน ปฏิบัติตามนโยบายต่างๆของหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับงานที่ปฏิบัติไม่ถือว่าเป็นเพียงหน้าที่ มีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน ต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา มีความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน ปฏิบัติอย่างเต็มกำลังความสามารถ แสดงความห่วงใยและความมุ่งหวังเกี่ยวกับอนาคตของงาน

สอดคล้องกับคำกล่าวของวุฒิ ตำนกิตติกุล (อ้างในพรหมณี ธิกิจวัฒน์ และ ไพฑูรย์ พิมพ์. 2550 : 26) ได้กล่าวถึงสถานประกอบการมีความคาดหวังคุณลักษณะของพนักงานในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ
2. มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี
3. มีความซื่อสัตย์ ขยัน มีน้ำใจและอดทน
4. มีความกระตือรือร้น และไม่เลิ่อกงาน
5. มีวินัย เคารพครัดต่อกฎระเบียบองค์กร
6. มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

จากที่กล่าวมาสรุปว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาจมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษา การฝึกหัด การฝึกอบรมการพัฒนาสรรรถนะในด้านต่างๆของนักศึกษา ให้มีสรรรถนะตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ นอกจากกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการแล้ว ตัวนักศึกษาเองก็เป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งเพราะการศึกษาหรือการฝึกหัดจะได้ผลดีนักศึกษาต้องได้รับการฝึกฝน การอบรมและยินดีปฏิบัติตามกระบวนการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดให้ และนักศึกษาต้องระลึกเสมอว่าทำอย่างไรจึงจะให้ตัวเองมีสรรรถนะ เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการหลังจากสำเร็จการศึกษา สรรรถนะหรือคุณสมบัติที่สำเร็จการศึกษา จัดว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สถานประกอบการใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทำงานหรือไม่ ซึ่งตรงกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามจุดหมายหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านลักษณะนิสัย

2.3.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ

โครงสร้างความรู้ (Representations of Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคล ที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลนั้นๆ ซึ่งไม่ได้ลอกเลียนมาจากองค์ความรู้ แต่ผู้เรียนต้องสร้าง (Construct) ขึ้นมาด้วยตนเอง เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ เมื่อพัฒนาโครงสร้างความรู้ต่อไปก็สามารถสร้างผลงานเป็นองค์ความรู้ให้คนอื่นค้นคว้าได้

ความหมายของความรู้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้

คำนิยามไว้ว่า “ความรู้คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติของวิชาในแต่ละสาขา”

ความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อมีการนำไปใช้แล้วจะมีการต่อยอดให้เกิดความรู้ใหม่ขึ้นไปเรื่อย ๆ จากการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ยิ่งใช้ ยิ่งเพิ่ม ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้น และองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรจะไม่มีค่าเลย ถ้าไม่มีการนำไปใช้ซึ่งความรู้ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงความรู้จากงานวิจัยเท่านั้น แต่หมายถึงความรู้ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนงานงบประมาณ การติดตามประเมินผล งานบัญชีหรือความรู้ที่ต้องใช้การสั่งสมประสบการณ์จนเกิดความชำนาญ ความละเอียดถี่ถ้วน เช่น งานอนุกรมวิธาน งานผสมพันธุ์พืชบางชนิด เป็นต้น รวมถึงเทคนิคต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น งานสารบรรณก็ต้องมีการเรียนรู้ จนเกิดความรู้ใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นๆ ในเรื่องเดิมๆ เรียนรู้ที่จะนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นที่สำคัญที่สุดคือการแลกเปลี่ยนแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนความรู้ไม่เหมือนสิ่งของที่มีอยู่ 1 นำไปแลกเปลี่ยนแล้วก็ได้ 1 เท่าเดิม แต่ถ้ามีความรู้อยู่ 1 เมื่อแลกเปลี่ยนแล้วจะได้เพิ่มเป็น 2 ยกตัวอย่าง ให้เห็นภาพโดยเปรียบเทียบ กับการทำไข่เจียว ซึ่งทุกคนทราบวิธีการทำไข่เจียวดี แต่ไข่เจียวที่ได้จากแต่ละคนไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับเทคนิค เช่น น้ำมันต้องร้อน ต้องตีไข่ให้ฟู ซึ่งการบอกเล่าเทคนิคเหล่านี้ เป็นการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ แต่การตีไข่ให้ฟูแค่ไหน น้ำมันร้อนแค่ไหน (คงไม่ถึงขนาดใช้เทอร์โมมิเตอร์วัด) ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้จนสามารถกะประมาณความฟู ความร้อน แล้วอาจจะมีการลองใช้เทคนิคอื่นผสมผสานด้วยจนพบว่าใส่น้ำมันาวลงไปหน่อยจะทำให้ไข่ขึ้นฟู กลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ ที่นำไปแลกเปลี่ยนแบ่งปันกันต่อไป (กลายเป็นความรู้ใหม่ของสถาบันการทำไข่เจียว) จะเห็นว่าแทนที่คนแรกจะมีความรู้แค่ 2 (คือ น้ำมันร้อน ตีไข่ฟู) เมื่อแลกเปลี่ยนแล้วจะมีความรู้เพิ่มขึ้นอีก 1 (ใส่น้ำมัน) ส่วนคนหลังแทนที่จะต้องลองผิดลองถูก เพื่อหาวิธีเจียวไข่ให้ฟูตั้งแต่เริ่มต้นก็ได้เทคนิคมาเป็นความรู้เบื้องต้น ทำให้วิทยายุทธการทำไข่เจียวสำเร็จเร็วขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงาน ก.พ.ร.และ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้แบ่ง ประเภทของความรู้ ไว้ 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคล ในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถ ถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือ การคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้นความรู้ที่ฝังอยู่ในคนจัดเป็นความรู้เฉพาะแผนก และความรู้ที่ชัดแจ้งจัดเป็นความรู้พื้นฐานซึ่งเป็นด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน

ดังนั้น คำว่า “ความรู้” (Knowledge) ในทัศนะของ Hesper (อ้างในมาโนช เวชพันธ์ 2532, 15-16) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการจำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็น กระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) นั้น Hesper ชี้ให้เห็นว่าเป็นขั้นตอนต่อมาจากความรู้ โดยเป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้ความสามารถของสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้น จนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ โดยมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ แล้ว อาจจะโดยการฟัง การเห็น การได้ยิน หรือเขียน แล้วแสดงออกมาในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่าง ๆ เช่น การบรรยายข่าวสารที่ได้ยินมาโดยคำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนก็ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างในอักษร สวัสดิ์ 2542:26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

Benjamin S. Bloom (อ้างในอักษร สวัสดิ์ 2542: 26-28) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่า หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระบวนการของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 Bloom และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของคนว่าประกอบด้วย ความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยบลูมและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อคว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสินใจ การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุทธิลักษณะ (Characteristics of Cognitive Domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ความรู้ (Knowledge) ถือเป็นทรัพยากรหลักที่มีค่า ซึ่ง Daven Port and Prusak (1998) กล่าวว่าความรู้ หมายถึง ส่วนผสมของกรอบประสบการณ์ คุณค่า สารสนเทศ ที่เป็นสภาพแวดล้อมและกรอบการทำงาน สำหรับประเมินและรวมกันของประสบการณ์และสารสนเทศใหม่ความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (Choo : 2000. อ้างใน วารสาร วารสาร, 2551 : [Online])

1. ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองไม่เห็นชัด (Tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่มาจากประสบการณ์ ความเชื่อ หรือความคิดสร้างสรรค์ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ

2. ความรู้ที่ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นทางการเป็นความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้ร่วมกันในรูปแบบต่างๆ ความรู้ประเภทนี้เป็นความรู้ที่แสดงออกมาโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ จึงสามารถสื่อสารและเผยแพร่

Fred Kofman และ Peter Senge (อ้างใน ธนศ จำเกิด : 2548) กล่าวถึงปัญหาจากการเรียนรู้เชิงรับ ที่สกัดกั้นการคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์เราว่า มาจาก 3 สาเหตุใหญ่ คือ

1. Fragmentation คือ การคิดแบบแยกส่วน ซึ่งตอนเด็ก ๆ คนจะไม่คิดแบบแยกส่วน แต่เมื่อเรียนสูงขึ้นก็เริ่มเรียนรู้เป็นวิชา เป็นเรื่อง ๆ มีการสร้างคนให้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง พอมาทำงานก็เลยคิดแบบแยกส่วน มีกำแพงกันระหว่างฝ่าย ระหว่างคน

2. Competition คือ การแข่งขัน ซึ่งความจริงน่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่ช่วยกระตุ้นให้คิดสร้างสรรค์ แต่สิ่งนี้ก็กลับเป็นการสร้างความกลัว ความไม่มั่นใจในตนเองให้เกิดขึ้น เช่น กลัวคนอื่นจะว่าโง่ คิดว่าตนเองพูดไม่เก่ง ฯลฯ จึงพยายามปกป้องตนเอง หรือพยายามแสดงให้คนอื่นรู้ว่าเรารู้ โดยมุ่งผลระยะสั้น

3. Reactive ness คือ การทำงานตามคำสั่ง จะรอคำสั่งแล้วทำตามคำแนะนำ ไม่กล้าคิดไม่กล้าทำ เมื่อมีปัญหา ก็จะตามผู้เชี่ยวชาญมาช่วยแก้

นอกจากนี้แล้ว อูติต มงคลนาวิน (2530:36) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “หลักการในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ” ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของโกวิท วรพิพัฒน์ (2529 : 21) ได้กล่าวไว้ว่าอย่างสอดคล้องว่า “การฝึกการเรียนด้านอาชีวศึกษาน่าจะเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ให้รู้จักตนเอง รู้จักสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม รู้ในแง่วิชาการ การวิเคราะห์วิจัย” ในทำนองเดียวกัน อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 18-21) ได้กล่าวถึงความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาว่า “นักศึกษาอาชีวศึกษาควรศึกษาค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ความรู้แก้ปัญหาด้วยวิชาการ หลักการและเหตุผล รู้จักผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทางศิลปะ และทางสังคมศาสตร์เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิต”

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รัชณี สาขาโรจน์ (2527 : 494) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“การสอนนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอนให้เป็นคนที่จะคิดและวิจารณ์เป็นใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน” และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช 2544 (อ้างถึงใน พรรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์. 2550 : 27) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาการ ของผู้เรียนอาชีวศึกษา 7 ประการ

1. การมีความรู้ในงาน
2. การใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม
3. การประยุกต์ความรู้ใหม่กับงาน
4. ความคิดสร้างสรรค์
5. การเรียนรู้งานได้รวดเร็ว
6. การใช้เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก
7. ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน

กรมอาชีวศึกษา 2542 (อ้างถึงใน พรรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์. 2550 : 27) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาด้านสติปัญญา ไว้ดังนี้

1. ชอบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
2. ชอบซักถามปัญหาข้อสงสัย
3. แสวงหาประสบการณ์และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ
4. มีความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
5. คิดสิ่งใหม่ๆที่เกิดประโยชน์
6. ทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งคนอื่นไม่เคยทำ
7. พัฒนางานอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ดังนั้นสรุปได้ว่าคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคม มนุษยศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปใช้ในการค้นคว้า พัฒนาตนเองและวิชาชีพ มีความรู้ในหลักการ และกระบวนการทำงานพื้นฐานของช่างเทคนิคที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการวางแผนในงานอุตสาหกรรม เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจที่ดีสามารถแก้ปัญหาได้ดี มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพหรือเพื่อประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามความรู้ ความถนัด เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความถนัดทางวิชาชีพที่ตนเองศึกษาเล่าเรียน และจะต้องเป็นความรู้ ความถนัดในวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จนประสบความสำเร็จ การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชาจะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเป็นที่สำคัญ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยมีผู้ให้คำนิยามของ คำว่า “ทักษะ” ไว้ดังนี้

Cecco and Crawford (1974 : 248) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง บุคลิกที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของการตอบสนองทางการเคลื่อนไหว รวมถึงการประสานงานของมือและตา ตลอดจนอวัยวะอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการตอบสนองที่สมบูรณ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 20) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง แผนของพฤติกรรมที่มีการต่อเนื่องกัน ซึ่งประกอบด้วยสิ่งเร้าและการตอบสนองให้การประกอบกิจกรรมนั้นถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

Bloom (1973 : 195) ได้แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

- 3.1 ชั้นการรับรู้ (Perception)
- 3.2 ชั้นการเตรียม (Set)
- 3.3 ชั้นฝึกหัด (Guide Response)
- 3.4 ชั้นทำได้ (Mechanism)
- 3.5 ชั้นชำนาญ (Complex Overt Response)

Kibler et al. (1970) ได้จำแนกรายละเอียดของทักษะพิสัย ได้ดังนี้

1. ทักษะในการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย (Cross Bodily Movement) การเคลื่อนไหวอย่างไม่ซับซ้อนของอวัยวะในร่างกาย แยกออกเป็น ส่วน ๆ ตามลำดับ คือ
 - 1.1 การเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนบน (Movements Involving the Upper Limbs)
 - 1.2 การเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนล่าง (Movements Involving the Lower Limbs)
 - 1.3 การเคลื่อนไหวอวัยวะทั้งสองส่วน (Movements Involving Two or More Bodily Units)
2. การเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวม ๆ กัน พฤติกรรมระดับนี้ หมายถึง การประสานงานกันระหว่างประสาทสัมผัส เช่น การเห็น การได้ยิน กับการเคลื่อนไหวร่างกาย ไม่ว่าจะ เป็นแขนหรือ ขา เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวตามที่ต้องการ เช่น การรับลูกบอล การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหว ระดับนี้แยกเป็น
 - 2.1 การเคลื่อนไหวของมือและนิ้ว (Hand-Finger Movement)
 - 2.2 การเคลื่อนไหวของมือและตา (Hand-Eye Coordination)
 - 2.3 การเคลื่อนไหวของมือ ตา และเท้า (Hand-Eye-Foot Coordination)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผูกขาดไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การเคลื่อนไหวอื่น ๆ ของ มือ เท้า ตา หู (Other Combination of Hand -Foot – Eye-Ear Movements)

3. การสื่อสารโดยใช้ท่าทาง (Non-Verbal Communication Behaviors) การสื่อสารถึงคนอื่นรอบ ๆ ตัว เราใช้อยู่เสมอ โดยใช้ท่าทางต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้สีหน้า ภาษาใบ้ ซึ่งแยกตามลำดับดังนี้

3.1 การแสดงสีหน้า (Facial Expression)

3.2 ท่าทาง (Gestures)

3.3 การเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย (Bodily Movement)

4. พฤติกรรมทางด้านภาษา (Speech Behaviors) แยกออกได้เป็นพฤติกรรมตามลำดับของการพัฒนาจากง่ายไปหายาก คือ

4.1 การออกเสียง (Sound Production)

4.2 การสร้างเสียงและคำ (Sound-Word Formation)

4.3 การเปล่งเสียง (Sound Projection)

4.4 การประสานระหว่างเสียงและท่าทาง (Sound Gesture Co-ordination)

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 7,9) กล่าวว่าในด้านการศึกษามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่จำเป็น 4 ด้าน คือ ด้านปัญญาความคิด ด้านจิตใจ ด้านการกระทำ และด้านสังคม พร้อมทั้งมีทักษะชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างและพัฒนาเป็นทักษะในการทำงานได้เป็นอย่างดี ระบุว่า ทักษะชีวิตที่จำเป็นประกอบด้วย

1. การรู้จักตนเอง การเข้าใจตนเอง และการเห็นคุณค่าของตนเอง
2. การรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์
3. การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา
4. การรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลความรู้
5. การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
6. การจัดการภาวะอารมณ์และความเครียด
7. การปรับตัวท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและการริเริ่มสิ่งใหม่
8. การตั้งเป้าหมาย การวางแผน และการดำเนินการตามแผน
9. ความเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2542) กล่าวว่า ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาการทั้งด้านทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตร่วมกันสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมทั้งมีการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเทียบโอนประสบการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์การเรียนรู้ การสอนในสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ควบคู่กับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา คุณลักษณะสำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา จะต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการผลผลิตของสถานศึกษา ซึ่งจะมีทั้งหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน คุณลักษณะสำคัญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป 3 ประการ คือ

1. เป็นคนดีคนเก่งมีความสุข
2. เป็นคนคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น
3. เป็นคนที่สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยเฉพาะความ

เก่งนั้น จะมีทักษะความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพ (Vocational Standard) ของหลักสูตรและสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ (Occupation Standard) ที่กำหนด

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization, 1998) (อ้างในพัฒนา วดี ชูโต และคณะ. 2545 : ๘) กล่าวว่า ทักษะการทำงานมีหลายระดับ การบูรณาการถึงสิ่งที่คุณคนเรียนรู้จากโครงการและกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรมและการพัฒนา จะก่อรูปเป็นทักษะขึ้นในตัวบุคคล และเรียกรูปที่ก่อนี้ว่า พหุมิติของทักษะ ซึ่งประกอบด้วยระดับชั้น 4 ชั้น คือ

ระดับแรก ทักษะขั้นฐานราก (Foundation Skills) ได้แก่การอ่านออกเขียนได้ หรือการรู้หนังสือ และการคิดเลข

ระดับที่สอง ทักษะขั้นพื้นฐาน (Basic Skills) เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์สูงขึ้นกว่าระดับแรก เช่น การคิดคำนวณและการแก้ปัญหา

ระดับที่สาม ทักษะทั่วไปและทักษะจำเพาะ (General and Specific Skills) โดยลักษณะทั่วไปเป็นทักษะที่สามารถถ่ายโอนกันได้ ระหว่างนายจ้างในสายอาชีพเดียวกัน เช่น ความรู้ด้านภาษา ส่วนทักษะจำเพาะเป็นทักษะที่เจาะจงกับนายจ้างเป็นรายๆ ไป

ระดับที่สี่ ทักษะเชิงวิชาชีพหรือทักษะเชิงเทคนิคขั้นสูง (Advance Technical or Professional Skills) เป็นทักษะที่บุคคลต้องลงทุนด้วยทรัพยากรต่างๆ เป็นจำนวนมากเพื่อเรียนรู้ทักษะระดับนี้ ซึ่งต่างจากทักษะในระดับล่าง

ชัยณรงค์ อินมิทร์ (2543 : 9) อธิบายไว้ว่า ทักษะ 4 ประการที่น่าจะเป็นความต้องการเบื้องต้นของธุรกิจในศตวรรษที่ 21 คือ

1. ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่เจาะจงในรายอาชีพ
2. ทักษะการใช้เครื่องประมวลผลข้อมูล
3. ทักษะการผลิตในกระบวนการผลิตต่อเนื่องและควบคุมคุณภาพ
4. ทักษะการแสวงหาลูกค้า และการสร้างความพึงพอใจในการบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Brown (1994: 10) กล่าวว่า ทักษะการทำงานของบุคคลหมายถึงการรู้หนังสือ ความรู้เฉพาะเชิงช่าง ความรู้เชิงเทคนิค และความสามารถที่จะฝึกอบรมผู้อื่น ตลอดจนทักษะด้านกายภาพ ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการแก้ปัญหา

Nadler and Nadler (1989) กล่าวว่า ทักษะการทำงานของบุคคลเกิดจากส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ การศึกษา การฝึกอบรมและการพัฒนา ในการเตรียมบุคคลที่มีคุณภาพ หรือบุคคลที่มีทักษะการทำงาน โดยการจัดโครงการและการสร้างกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ส่วนประกอบทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวจะแตกต่างกันในแง่ของชิ้นงานจำเพาะ (Specific Job) และเวลาของการนำความรู้นั้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ในขณะที่ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จนมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่างๆ ในสาขาที่เรียน และสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ในทำนองเดียวกัน Ruth Elaine Miers Free (1984 อ้างถึงใน เนาวรัตน์ บุญมา 2550) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้างที่เข้าห้องทดลองปฏิบัติงานประจำห้องปฏิบัติการ และลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษาและที่ผ่านการฝึกงานอาชีพมาแล้ว พบอีกว่าคุณสมบัติที่สำคัญของลูกจ้างตามการรับรู้ของนายจ้างคือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่านและตีความหมายคำชี้แจงและเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
8. มีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนปฏิบัติ

จากคุณลักษณะดังกล่าวจะสอดคล้องกัน Magnusson (อ้างในลัทธิต ษศปีญญา. 2533 : 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีดังนี้

1. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
3. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน

เช่นเดียวกับ สันยุชัย อินทพิชัย (2546 : 189, 205) ได้สรุปถึงคุณลักษณะของพนักงานที่ดี ดังนี้

1. ความละเอียดรอบคอบ
2. เตรียมวางแผนการทำงาน
3. การปฏิบัติงานให้เกิดความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดวาง วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในที่เหมาะสม
5. ทำความสะอาดบริเวณที่ทำงาน
6. รื้อ ถอน ขนย้าย และจัดเก็บ
7. ใช้วัสดุอย่างประหยัด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าคุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง ดังนั้น คุณลักษณะด้านวิชาชีพควรประกอบด้วย มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดีมีความชำนาญ ความคล่องแคล่วว่องไว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ การเข้าใจธรรมชาติของคน เข้าใจพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานและเหตุผลในการกระทำของบุคคล ความสามารถด้านการทำงาน ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงานจนเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป มีความคิดริเริ่มทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยี

2.3.3 ด้านลักษณะนิสัย

ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านลักษณะนิสัยผู้วิจัยได้รวบรวมคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและคุณธรรม จริยธรรมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการ ได้กล่าวเกี่ยวกับบุคลิกภาพ (Personality) ไว้ดังนี้

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมประสมประสานรวมกัน เป็นพฤติกรรมที่มีระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล ซึ่งคล้ายคลึงกับทัศนะของวิชา เทพยา (2527 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคลซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยา มารยาท ลักษณะนิสัย อุปนิสัย และ พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2531 : 305) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะของคน นอกจากนั้น ธำรง บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลทั้งหมด ยกเว้น เพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีผิวของร่างกายแล้ว นอกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมเรียนรู้จากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์

ในการประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะเกิดขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง

ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัวและการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อาภา ภมรบุตร (2524 : 1-15) ได้ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

- 1) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- 2) มีความประพฤติดี
- 3) มีความสามารถแสดงซึ่งความคิด
- 4) มีอารมณ์ที่มั่นคง
- 5) มีความกระตือรือร้น
- 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 7) แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้อง กับ สุภางค์ แสงวามิช (2528 : 37-45) กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดี ประกอบด้วย

- 1) สุขภาพอนามัยดี
- 2) ยิ้มแย้มแจ่มใส
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) สุภาพ วาจาไพเราะ
- 5) สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
- 6) เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่าคุณลักษณะที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ ริชนิ ลาชโรจน์(2527 : 293-294) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดีและรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่นเข้าใจ และซาบซึ้งในการมีและการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาควรประกอบด้วย ลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะ และมีท่าทางสง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผยอารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็ง อดทน

ซึ่งวิจิตร วรฒบางกูร (2527 : 60-61) ได้จำแนกคุณลักษณะของมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีมาเป็นคุณลักษณะ 16 ประการ ดังนี้

1. มีท่าทางดี มีลักษณะการเข้าหาคน กริยามารยาทเรียบร้อย การพูดมีความสนุกสนานตลกขบขัน เบิกบาน ผู้ที่คบหาด้วยเกิดความสบายใจ มีลักษณะที่ดีในการ โอบอ้อมอารี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บุคลิก ได้แก่ รูปร่างหน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กริยาท่าทางและการพูดจา
3. มีความเป็นเพื่อนสนิทสนมกลมเกลียว เป็นเพื่อนได้ง่าย เป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อมรวมทั้งกริยามารยาทที่สุภาพ พูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน
5. มีน้ำใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ความคิด หรือกำลังเงิน ในลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. การให้ความร่วมมือที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
7. มีความกรุณาเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจโอบอ้อมอารีแก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ยากมีความกรุณาปราณีแก่บุคคลโดยทั่วไป
8. ทำตนให้เป็นคนที่มีประโยชน์ ช่วยเหลือในกิจการงานแก่คนทั่วไปโดยมิได้หวังประโยชน์ อำนวยประโยชน์แก่สังคม ไม่ว่าจะป็นด้วยกำลังความคิดกำลังกายหรือกำลังทรัพย์
9. มีการสร้างสรรค์ มิใช่การทำลายหรือหวังเห็นความเจริญของผู้อื่น
10. มีอารมณ์ดี มีการควบคุมการใช้อารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
11. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เฉื่องซึม
12. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด คำสัญญา รักษาเวลา ซื่อตรงและสุจริต
13. มีความอดทนต่อความยากลำบากต่อกริยาทางทาง การกระทำและคำพูดที่ไม่สบอารมณ์
14. มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน ต่อภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบไม่เป็นคนเกียจคร้าน อันจะทำให้ภาพพจน์และความนิยมเสื่อมเสียไป
15. มีความพยายามในอันที่จะฝึกฝนให้มีคุณสมบัติทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอย่างไม่ทอดอหย พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ พยายามเอาชนะใจคนและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี
16. มีปฏิภาณไหวพริบดีในการสร้างบรรยากาศ มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

มีบุคคลหลายประเภทที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ด้วยดังเช่น วิจิตร วรุฒบางกรู (2527 : 142-147) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ดังนี้

1. รู้จักยกย่องเพื่อนด้วยกัน ทักทาย ติดต่อกัน
2. มีความจริงใจ
3. ไม่นินทาเพื่อน
4. ไม่ขัดทอคความผิดให้เพื่อน
5. รู้จักชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
6. ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
7. ให้เพื่อนได้ทราบในสิ่งที่ต้องรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนบ้าน
9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือผู้อื่น
10. ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
11. เป็นผู้มีใจกว้างขวาง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนฝูง
12. รู้จักพบปะสังสรรค์บ้างตามโอกาสอันสมควร
13. รู้จักให้ความเห็นนอกเหนือใจและช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อน

จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ได้กล่าวมานั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันกับนักวิชาการ ดังเช่น รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 149) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์นั้นประกอบด้วย

1. ความเป็นกันเอง
2. ความเสมอต้นเสมอปลาย
3. ความยิ้มแย้มแจ่มใส
4. รู้จักยกย่องชมเชย
5. รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. สามารถปรับตัวได้ดี
7. มีความยืดหยุ่น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วยคือ ต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ควบคุมอารมณ์ได้ดีเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติและยกย่องเพื่อนร่วมงาน จริงใจกับผู้ร่วมงาน รู้สึกไวต่อการสังเกตความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น สร้างเสริมความสามัคคี รู้จักคุ้นเคยกับผู้อื่น เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

ส่วนคุณธรรมจริยธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตดี ประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ มีวินัย มีความยุติธรรม มีความอดทน อดกลั้น มีสัมมาคารวะตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี ความซื่อสัตย์และความจริงใจต่อตนเอง / องค์กร / งานในหน้าที่ และเพื่อนร่วมงานเป็นสิ่งที่สามารถหล่อหลอมได้ตั้งแต่วัยเด็ก ให้เติบโตอย่างมีศีลธรรมและจริยธรรม โดยครอบครัวและสถานศึกษา เช่น การยอมรับที่จะแนะนำตนเอง ทั้งในด้านดีและไม่ดีให้ผู้อื่นทราบอย่างตรงไปตรงมา การรู้จักให้อภัยและขอโทษผู้อื่นเมื่อกระทำผิด การรู้จักให้และรับจากผู้อื่น การรักษาระเบียบวินัย มีความละเอียดรอบคอบคิดจะกระทำผิดระเบียบ / กฎเกณฑ์ของสังคมหรือองค์กร และความมีเมตตาธรรมต่อผู้คนรอบข้าง เป็นต้น นอกจากนี้คุณลักษณะนิสัยดังกล่าวแล้วด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรม ไว้หลายท่านที่น่าสนใจมีดังนี้ Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรมไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ทำงานเคยชิน

คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม เกี่ยวกับความประพฤติ ปฏิบัติ และศีลธรรม

กิริติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ต้องตรงข้ามกับกิเลสและสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่าคุณธรรม หมายถึง ความงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความนึกในจิตใจ โดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคม และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530 : 116) ได้ให้คำนิยามคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม คือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

จากคำกล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่าจริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่ได้แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้จะต้องประกอบกันทั้งความรู้สึกลงใจและการปฏิบัติทางกาย

ในขณะที่ภิญโญ สาคร (2536 : 352) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า คุณธรรมของผู้บริหารในสังคมไทยนั้น ควรมีดังนี้

1. มีพรหมวิหารสี่ คือเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
2. มีความแน่นหนัก ไม่หุนเบา รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
3. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
5. อ่อนหวาน อ่อนน้อม สุภาพ
6. อดทนด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรของทุกคน
7. เป็นตัวอย่างที่ดีในทุกด้านของผู้มีน้อย
8. ละเว้นจากการประพฤติชั่วซึ่งจะทำให้สังคมรังเกียจตามสภาพวัฒนธรรมไทย
9. ไม่คิดว่า ว่ากล่าวคำพรูสวาทใด ๆ ต่อผู้ได้บังคับบัญชา ต่อหน้าคนอื่น
10. รู้จักถนอมน้ำใจ

ดังที่กล่าวมานั้น เป็นคุณธรรมของผู้บริหาร ส่วนคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรมีคุณธรรมไม่แตกต่างไปจากคุณธรรมของผู้บริหาร ซึ่งเหมือนกับที่ รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 150) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจนั้นประกอบด้วย

1. ความยุติธรรม
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความจงรักภักดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

นอกจากนี้ กนก จักรกร (2521 : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรมไว้ดังนี้

1. ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อกันและสัตว์
2. มีความเมตตากรุณา
3. ไม่เห็นแก่ได้ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว

4. ไม่พูดปด ไม่ยุบให้แตกร้าง ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเหลวไหล

5. มีความประพฤติดีในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
6. เว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปชัญญะ
7. มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
8. มีความอดทน อดกลั้น
9. มีความกตัญญูทดแทน
10. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำจิตใจให้ผ่องใส
11. ละชั่ว ประพฤติดี
12. เชื้อกฏแห่งกรรม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การศึกษาคุณธรรมดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีจริยธรรม และคุณธรรม เป็นคุณลักษณะประจำตัว เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเองและสังคม ในปัจจุบันผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการปฏิบัติเพียงอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นจะต้องมีจริยธรรมคุณธรรมควบคู่ไปด้วย และฝึกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัย ประจำตัวที่จะต้อง มี ขาด ไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จ ทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ รักษาวินัยของหน่วยงาน มีความอดทน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง มีความ ยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสังขธรรม สร้างสรรค์และรักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงานและ สังคม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ และ ตลาดแรงงาน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ ไว้ หลายท่าน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มังกร หริรักษ์ (2536 : 2-3) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ ผลการวิจัยพบว่า ลำดับที่ 1 ด้านความรับผิดชอบ ลำดับที่ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง ลำดับที่ 3 ด้านความผูกพัน ลำดับที่ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่ 5 ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และสถานประกอบการขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และความผูกพันแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้แล้ว มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยดังนี้ ด้านวิชาการพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด การมีความรู้และลักษณะในการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ด้านวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะวิชาชีพ ในสาขาอาชีพของตนมากที่สุด ในขณะที่เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้องมากที่สุด และลักษณะที่มีความต้องการน้อยที่สุดตรงกัน ได้แก่ สามารถทำงานเป็นกะได้ ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพแสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานและทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากที่สุด ส่วนเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการให้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากที่สุด ในขณะที่รักการกีฬาเป็นคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด ตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม ด้านจริยธรรม พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และเจ้าของหรือผู้ประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากที่สุดตรงกัน คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต และคุณลักษณะที่ต้องการน้อยตรงกัน คือ เสียดสละเพื่อผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อภิรักษ์ ไม้งาม (2541:32) ได้ศึกษาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ โรงงานด้านคุณลักษณะของแรงงานในจังหวัดชลบุรี 8 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านลักษณะเกี่ยวกับงาน ด้านวุฒิภาวะ ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน และด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงานเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน อันดับสุดท้าย คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

ทวีชัย ยงทัศนีย์ (2544 : 48) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับที่ 1 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อันดับที่ 2 ด้านบุคลิกภาพ อันดับที่ 3 ด้านวิชาชีพ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านวิชาการ

รัชดา เลิศไพฑูริย์สาคร (2544 : 63) ได้ศึกษาความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดสระแก้ว พบว่า ความต้องการคุณลักษณะของแรงงาน 8 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านลักษณะเกี่ยวกับงาน ด้านวุฒิภาวะ ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยคือ ด้านทักษะในการสื่อสาร มีความต้องการอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว และผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ส่วนด้านวุฒิภาวะเป็นอันดับสุดท้าย

วิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544 : 49) ได้ศึกษาความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง พบว่าความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ด้านคุณลักษณะทั่วไป 8 ด้าน คือ คุณลักษณะเฉพาะตัว ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะในการสื่อสาร คุณลักษณะเกี่ยวกับงาน วุฒิภาวะ สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ความผูกพันและความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ราศิณี ช่วยพันธุ์ (2545 : 61) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของบุคลากรในสถานประกอบการเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาด้านพุทธพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

อนุสร ศรีมา (2549) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของช่างยนต์ตามความคิดเห็นของหัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ซ่อมและบริการรถยนต์ในเขตภาคเหนือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนล่างใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ หัวหน้าช่าง จำนวน 36 คน และช่างยนต์ จำนวน 262 คน ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของหัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ซ่อมและบริการรถยนต์ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของช่างยนต์ มีความคิดเห็นตรงกันในด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการปฏิบัติงานต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านบุคลิกภาพต้องการอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของหัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงานต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างยนต์มีความคิดเห็นตรงกัน ในด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการปฏิบัติงานต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลิกภาพต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ซ่อมและบริการรถยนต์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างยนต์เป็นรายด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ พบว่าหัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ซ่อมและบริการรถยนต์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

รัชพรรณ หนูเนีย (2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาครต้องการ โดยทำการวิจัยกับเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ผลการวิจัยพบว่ามีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างอุตสาหกรรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

พรรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมดี (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ใน 2 ด้านคือ ด้านปริมาณ และด้านสมรรถภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ มีความต้องการกำลังคนด้านปริมาณในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมากกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และความต้องการกำลังคนด้านปริมาณทางภูมิศาสตร์เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ความต้องการกำลังคนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคเหนือ ในส่วนสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรก ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ สาขาวิชาเครื่องกล สาขาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง และสาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ ส่วนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ สาขาเครื่องกล/ช่างยนต์ สาขาวิชาช่างกลโรงงานและสาขาเทคนิคการผลิต ด้านสมรรถภาพกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมนั้น สถานประกอบการมีความต้องการในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย ด้านทักษะและด้านความรู้ พิจารณารายด้านตามระดับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดด้านตรงกันส่วนความต้องการกำลังคนด้านสมรรถภาพทางภูมิศาสตร์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ภาค เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1.1 ประชากร ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนก ของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จาก 230 โรงงานๆ ละ 2 คน จำแนกเป็นหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 230 คน และหัวหน้าแผนก จำนวน 230 คน รวม 460 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนก ของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน จำแนกเป็นหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 105 คน และหัวหน้าแผนก จำนวน 105 คน ตามตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970:608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนสมาชิกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทสถานประกอบการ	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง(คน)	
	หัวหน้าฝ่าย บุคคล	หัวหน้า แผนก	หัวหน้าฝ่าย บุคคล	หัวหน้า แผนก
โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์	130	130	60	60
โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์	100	100	45	45
รวม	230	230	105	105

ที่มา: บริษัท อมตะคอปเปอร์เรชั่น (2551)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1.แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2.แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ทางวิชาการ (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านลักษณะนิสัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ต้องการมาก
- 3 หมายถึง ต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง ต้องการน้อย
- 1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่างๆ จากเอกสาร ตำราและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัยใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ทางวิชาการ (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านลักษณะนิสัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และรับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความสมบูรณ์

4. ดำเนินการหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้วิธีการหาค่า Index of Congruency (IOC) และเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่า IOC 0.5 ขึ้นไป ส่วนแบบสอบถามข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 นำมาทำการปรับปรุง ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งหมดนับเท่ากับ 0.92 โดยรายชื่อพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ โดยการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

1. เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิรวม 5 คน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ดร.บาทหลวงลือชัย จันทร์โป๊ย ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนประชาสงเคราะห์ และ โรงเรียนอนุบาลประชาสงเคราะห์

อ. พานทอง จ.ชลบุรี

1.2 อาจารย์ประยูร หรั่งทรัพย์ นักวิชาการศึกษาระดับ 7 ว. กองโรงเรียน อาชีวศึกษา สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษา

1.3 นางสาวอัมพร อุทสุรย์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยี

ภาคตะวันออก (อ.itech) อ. พานทอง จ.ชลบุรี

1.4 นายจิระพงษ์ จันทร์ประเสริฐ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัย

เทคนิคสัตหีบ อ. สัตหีบ จ. ชลบุรี

1.5 อาจารย์ศศิมา กานยะคามิน ครูชำนาญการภาษาไทยวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฉะเชิงเทรา

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try – out) กับหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนก ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกตามข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Product - moment correlation coefficient) ระหว่างการตอบรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation) ชูตรี วงศ์รัตน์ (2537:321-322) ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.81 แสดงว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha- coefficient) ตามแบบของ Cronbach. (1984 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านดังนี้ ด้านความรู้ทางวิชาการเท่ากับ 0.87 ด้านทักษะทางวิชาชีพเท่ากับ 0.86 และด้านลักษณะนิสัยเท่ากับ 0.92

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. บันทึกเสนองานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บริหารสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนกในสถานประกอบการ

2. นำหนังสือเสนอต่อผู้บริหารสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังที่ได้กำหนดไว้

3. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามและขอรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง

5. ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

2. ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม

อมตะนคร จังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยทำเป็น รายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยมีสูตรและมีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มีสูตรในการคำนวณดังนี้ (รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2542 :163)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
\sum	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน
X	หมายถึง	คะแนนแต่ละจำนวน
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณาสายยศ. 2538:79)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
X	หมายถึง	คะแนนแต่ละจำนวน
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ต้องการอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ต้องการอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุตสาหกรรม วิเคราะห์ด้วยสถิติการทดสอบค่าที (t – test for independent samples)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ โดยรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
หัวหน้าฝ่ายบุคคล	105	50.00
หัวหน้าแผนก	105	50.00
รวม	210	100.00
ประเภทของสถานประกอบการ		
อุตสาหกรรมยานยนต์	120	57.14
อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์	90	42.86
รวม	210	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ทำงานในสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านลักษณะนิสัย แสดงในตารางที่ 4.2-4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน	$n = 210$		ระดับ ความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.90	.47	มาก	3
ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.28	.45	มาก	2
ด้านลักษณะนิสัย	4.36	.53	มาก	1
รวม	4.18	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านลักษณะนิสัยมีค่าเฉลี่ย 4.36 ด้านทักษะทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ย 4.28 ลำดับสุดท้ายคือด้านความรู้ทางวิชาการมีค่าเฉลี่ย 3.90

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านความรู้ทางวิชาการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ทางวิชาการ	$n = 210$		ระดับ ความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
1 มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน	4.23	.74	มาก	3
2 มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย	4.21	.82	มาก	4
3 มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษ	3.63	.90	มาก	8
4 มีความรู้และทักษะในภาษาต่างประเทศนอกจากภาษาอังกฤษ	2.80	1.05	ปานกลาง	11
5 มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์	3.96	.75	มาก	7
6 มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.56	.72	มาก	10
7 มีความรู้ในการวางแผนงานและแก้ปัญหาในงาน	4.18	.74	มาก	5
8 มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ	4.32	.71	มาก	1
9 มีความรู้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเบื้องต้น	4.13	.73	มาก	6
10 มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	4.26	.80	มาก	2
11 มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพของตน	3.63	.96	มาก	9
รวม	3.90	.48	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ด้านความรู้ทางวิชาการ โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงลำดับตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ข้อ8. มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{X} = 4.32$) ข้อ10. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.26$) และข้อ1. มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการ ในสาขาวิชาชีพที่เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ4. มีความรู้และทักษะในภาษาต่างประเทศนอกจากภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.80$) สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านทักษะทางวิชาชีพ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านทักษะทางวิชาชีพ	n = 210		ระดับ ความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
1 มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์	4.50	.64	มากที่สุด	1
2 มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้าน วิชาชีพ	4.06	.77	มาก	11
3 ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน	4.13	.72	มาก	9
4 ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว ทันตาม กำหนดเวลา	4.44	.60	มาก	2
5 ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความปลอดภัย	4.34	.68	มาก	5
6 มีความสามารถวางแผนระบบการทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพ	4.23	.71	มาก	8
7 มีความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในงานได้ อย่างถูกต้อง	4.30	.68	มาก	6
8 มีความสามารถใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.11	.79	มาก	10
9 มีความสามารถเรียนรู้งาน ได้อย่างรวดเร็ว	4.29	.70	มาก	7
10 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานให้ ดียิ่งขึ้น	4.34	.65	มาก	4
11 มีความสามารถปรับปรุงการทำงาน ได้ดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง	4.36	.65	มาก	3
รวม	4.28	.45	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.4 พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ด้านทักษะทางวิชาชีพ โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ข้อ1. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.50$) ซึ่งสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในข้อนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ4.ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว ทันตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.44$) และข้อ11. มีความสามารถปรับปรุงการทำงานได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับและอันดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ด้านลักษณะนิสัย

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านลักษณะนิสัย	n = 210		ระดับ ... ความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
1 มีลักษณะความเป็นผู้นำเชื่อมั่นในตนเอง	3.80	.77	มาก	13
2 มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย	4.60	.56	มากที่สุด	1
3 มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลาในการทำงาน	4.56	.62	มากที่สุด	3
4 มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน	4.26	.72	มาก	9
5 มีเจตคติที่ดีต่องาน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	4.39	.69	มาก	7
6 มีความกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ถูกต้อง	4.24	.71	มาก	10
7 มีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานตลอดเวลา	4.40	.68	มาก	5
8 เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน	4.60	.60	มากที่สุด	2
9 จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับของหน่วยงาน	4.53	.65	มากที่สุด	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านลักษณะนิสัย	n = 210		ระดับ ความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S		
10 มีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนร่วมงานและ ผู้อื่น	4.24	.74	มาก	11
11 รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมใน หน่วยงาน	4.39	.74	มาก	8
12 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ ดี	4.23	.74	มาก	12
13 การเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น	4.40	.78	มาก	6
รวม	4.36	.53	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม
อมตะนคร ด้านลักษณะนิสัย โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสถานประกอบการมี
ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับตาม
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ2. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับข้อ8. เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.60$) ข้อ3. มีความซื่อสัตย์ต่อ
หน้าที่ ตรงต่อเวลาในการทำงาน ($\bar{X} = 4.56$) และข้อ4. จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับของ
หน่วยงาน ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นๆ สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ13. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
เชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.80$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านลักษณะนิสัย

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ (n = 120)		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ (n = 90)		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1. ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.95	.50	3.83	.43	1.81
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.36	.49	4.17	.36	1.78
3. ด้านลักษณะนิสัย	4.41	.46	4.29	.61	1.58
รวม	4.24	.48	4.10	.47	1.79

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ทางวิชาการ	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ n = 120		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ n = 90		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1 มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน	4.23	.75	4.23	.72	.00
2 มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย	4.23	.90	4.19	.70	.40
3 มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษ	3.55	.89	3.74	.91	1.56
4 มีความรู้และทักษะในภาษาต่างประเทศนอกจากภาษาอังกฤษ	2.78	1.05	2.82	1.07	-2.6
5 มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์	4.03	.70	3.87	.81	1.57
6 มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.72	.76	3.36	.61	3.84*
7 มีความรู้ในการวางแผนงานและแก้ปัญหาในงาน	4.18	.78	4.18	.70	.05
8 มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ	4.29	.76	4.37	.64	-.76
9 มีความรู้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเบื้องต้น	4.23	.70	4.00	.76	2.31*
10 มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	4.37	.73	4.11	.87	2.31*
11 มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพของตน	3.87	.93	3.31	.91	4.34*
รวม	3.95	.50	3.83	.43	1.81

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ ในภาพรวมสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ6. มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้อ9. มีความรู้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเบื้องต้น ข้อ10. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และข้อ11. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพของตน สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านทักษะทางวิชาชีพ	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ n = 120		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ n = 90		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1 มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/ อุปกรณ์	4.55	.67	4.44	.60	1.18
2 มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี ด้านวิชาชีพ	4.32	.72	3.71	.71	6.07*
3 ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน	4.28	.69	3.92	.71	3.72*
4 ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว ทัน ตามกำหนดเวลา	4.48	.65	4.40	.54	.89
5 ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความปลอดภัย	4.47	.65	4.18	.68	.76
6 มีความสามารถวางแผนระบบการ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.26	.66	4.20	.78	.59
7 มีความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาใน งานได้อย่างถูกต้อง	4.32	.65	4.29	.72	.29
8 มีความสามารถใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัด	4.25	.76	3.92	.80	3.03*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านทักษะทางวิชาชีพ	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ $n = 120$		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ $n = 90$		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
9 มีความสามารถเรียนรู้งานได้อย่าง รวดเร็ว	4.40	.68	4.13	.72	.35
10 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนา งานให้ดียิ่งขึ้น	4.33	.69	4.34	.60	-.12
11 มีความสามารถปรับปรุงการทำงานได้ ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.35	.68	4.38	.61	-.31
รวม	4.36	.49	4.17	.36	1.78

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่าความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านทักษะทางวิชาชีพในภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในข้อ 2. มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้านวิชาชีพ ข้อ 3. ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน และข้อ 8. มีความสามารถใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ ต่อคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านลักษณะนิสัย

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านลักษณะนิสัย	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ n = 120		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ n = 90		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1 มีลักษณะความเป็นผู้นำเชื่อมั่นใน ตนเอง	3.85	.73	3.74	.815	.99
2 มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.58	.59	4.63	.53	-.64
3 มีความซื่อสัตย์ต่อน้ำที่ ตรงต่อเวลา ในการทำงาน	4.58	.62	4.54	.63	.35
4 มีความสุขุมรอบคอบในการ ปฏิบัติงาน	4.28	.68	4.23	.78	.49
5 มีเจตคติที่ดีต่องาน ให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติงาน	4.46	.62	4.30	.78	1.60
6 มีความกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ถูกต้อง	4.23	.73	4.27	.70	-.418
7 มีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงาน ตลอดเวลา	4.43	.67	4.38	.70	.50
8 เคารพกฎระเบียบ กติกาของ หน่วยงาน	4.68	.50	4.48	.69	2.40*
9 จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับ ของหน่วยงาน	4.62	.51	4.41	.79	2.16*
10 มีน้ำใจ โอบอ้อมอารีต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้อื่น	4.38	.61	4.06	.85	3.02*
11 รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมใน หน่วยงาน	4.44	.67	4.31	.82	1.27
12 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ต่างๆ ได้ดี	4.30	.63	4.13	.85	1.57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านลักษณะนิสัย	อุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ n = 120		อุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ n = 90		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
	13 การเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของ ผู้อื่น	4.51	.66	4.26	
รวม	4.41	.46	4.23	.61	1.58

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่าความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ด้านลักษณะนิสัยในภาพรวม สถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ8. เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน ข้อ9. จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับของหน่วยงาน ข้อ10. มีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น และข้อ13. การเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ผู้วิจัยขอเสนอผลสรุปการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้าแผนกของสถานประกอบการ (โรงงานอุตสาหกรรม) จำนวน 230 แห่ง ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวนแห่งละ 1 คน หัวหน้าแผนก จำนวนแห่งละ 1 คน รวม 460 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าฝ่ายบุคคลหัวหน้าแผนกในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร โดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970:608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 210 คน จำแนกเป็นหัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 105 คน และหัวหน้าแผนก จำนวน 105 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ทางวิชาการ (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านลักษณะนิสัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ รวมทั้งหมด 35 ข้อ

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหาชัดเจน ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha-coefficient) ด้วยวิธีของ Cronbach. 1984 : 161 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และรายด้านอยู่ระหว่าง 0.86-0.92 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูล

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ.2552 ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมา 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นฉบับสมบูรณ์ทุกฉบับ

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน
3. เปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ (t-test for independent samples)

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเรื่องที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการในภาพรวม รายด้าน และผลเปรียบเทียบตามลำดับ

1. ผลการวิจัยในภาพรวม

ผลการวิจัยในภาพรวม พบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุตสาหกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

2. ผลการวิจัยรายด้าน

2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็น โดยรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ8. มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือ ($\bar{X} = 4.32$) ข้อ10. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.26$) และข้อ 1. มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

2.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ5.ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความ ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.50$) ข้อ4. ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว ทันตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.44$) และ ข้อ11. มีความสามารถปรับปรุงการทำงานได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$) ตามลำดับ

2.3 ด้านลักษณะนิสัย ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.60$) ข้อ3. มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลาในการทำงาน ($\bar{X} = 4.56$) และข้อ9. จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3.1 ผลการเปรียบเทียบในภาพรวม

ภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านลักษณะนิสัย ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ผลการเปรียบเทียบรายด้าน

1. ด้านความรู้ทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ6. มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้อ9. มีความรู้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเบื้องต้น ข้อ10. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และข้อ11. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพของตน สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ2. มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้านวิชาชีพ ข้อ3. ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน และข้อ8. มีความสามารถใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ด้านลักษณะนิสัย ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ8. เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน ข้อ9. จงรักภักดีต่อองค์กร

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รักษาความลับของหน่วยงาน ข้อ10. มีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น และข้อ13. การเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5.5 อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้อภิปรายความต้องการของสถานประกอบการในภาพรวม รายด้าน และผลเปรียบเทียบตามลำดับ

1. การอภิปรายในภาพรวม

ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภท โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภท โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตสินค้า เช่น การใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงประเภทหุ่นยนต์ในกระบวนการผลิตสินค้า รวมทั้งเครื่องมือในการซ่อมบำรุงก็ต้องมีความทันสมัยด้วยเช่นกัน ดังนั้นสถานประกอบการจึงมีความต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางวิชาการเพื่อที่สามารถเรียนรู้การทำงานของเครื่องจักรภายในสถานประกอบการได้อย่างรวดเร็ว มีทักษะทางวิชาชีพ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญสามารถใช้เครื่องมือในการตรวจสอบ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักร นอกจากนี้แล้วยังต้องการกำลังคนที่มีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ซึ่งกำลังคนระดับช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคที่มีขีดความสามารถในการทำงาน มีความรู้ มีทักษะ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว คุณลักษณะที่กล่าวมานั้นมีความสำคัญต่อสถานประกอบการประเภท โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ต้องการผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภิญโญ ไม้งาม (2541:65) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี พบว่ามีความต้องการคุณลักษณะของแรงงานอยู่ในระดับมาก ในทำนองเดียวกันยังสอดคล้องกับทวิชัย ยงทัศนีย์ (2544:92) ที่ได้ศึกษเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่ามีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของรัชดา เลิศไพฑูริย์สาคร (2544:63) ได้ศึกษาความต้องการแรงงานของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดสระแก้ว พบว่ามีความต้องการคุณลักษณะของแรงงานอยู่ในระดับมาก ยังมีผลการวิจัยวิจัยจิตรา สักคาเพชรศิริ (2544:97) ที่ได้ศึกษาความต้องการคุณลักษณะของแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยองพบว่ามีความต้องการคุณลักษณะของแรงงานอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของราศิณี ช่วยพันธ์ (2545:74) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานด้านอาชีวศึกษาของบุคลากรในสถานประกอบการเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ (2550:114) ได้ทำการศึกษาความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ด้านสมรรถภาพกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมนั้น พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย ด้านทักษะ และด้านความรู้

2. การอภิปรายรายด้าน

2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะดังที่กล่าวแล้วว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตสินค้า เช่น การใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงประเภทหุ่นยนต์ในกระบวนการผลิตสินค้ารวมทั้งเครื่องมือในการซ่อมบำรุงก็ต้องการมีความทันสมัย สถานประกอบการจึงต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางวิชาการเพื่อที่สามารถเรียนรู้การทำงาน of เครื่องจักรได้อย่างรวดเร็ว การมีความรู้ในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและมีความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้สถานประกอบการทั้ง 2 ประเภทเชื่อว่าจะสามารถทำให้กระบวนการผลิตสินค้าที่มุ่งเน้นด้านคุณภาพและปริมาณมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของผู้เรียนอาชีวศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำหนดไว้ คือ มีความรู้ในงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่กับงานได้ มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน ส่วนความรู้วิชาชีพเฉพาะสาขานั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีเพื่อใช้โดยตรงในการปฏิบัติงาน บุคคลโดยทั่วไปจะต้องมีความรู้เฉพาะสาขาจึงจะสามารถปฏิบัติงานในสาขานั้นๆ ได้ดีซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของผู้เรียนอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพสาขาใด สาขาหนึ่งหรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง อันเป็นคุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ซึ่งตรงกับความต้องการลักษณะงานในตำแหน่ง ซึ่งควรจะต้องประกอบด้วย มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานให้ถูกต้อง แม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ (อ้างในพรหมณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์. 2550 : 120)

2.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักร ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงประเภทหุ่นยนต์ทำงานในกระบวนการผลิตสินค้า การใช้เครื่องมือในการ ซ่อมบำรุงก็ต้องมีความทันสมัย ดังนั้นสถานประกอบการจึงมีความต้องการกำลังคนที่มีทักษะทาง วิชาชีพ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญสามารถใช้ในการซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องจักร โดยเฉพาะ กำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ซึ่งกำลังคนระดับช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคที่มีขีดความสามารถในการทำงาน มี ความรู้ มีทักษะ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ที่มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/ อุปกรณ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิพนธ์ สุขไชยะ(2543:บทคัดย่อ)ได้ ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)ประเภท วิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน และ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมในเขตการศึกษา 2 ด้านวิชาชีพ พบว่าสถานประกอบการมีความ ต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่งคือ มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย คือ รู้กฎหมาย เทคนิควิธี ระเบียบข้อบังคับทาง วิชาชีพของตน

2.3 ด้านลักษณะนิสัย ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีระบบการทำงานที่เน้นในด้านความ ปลอดภัยในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับพนักงานผู้ปฏิบัติงานหรือ ความเสียหายกับระบบการผลิตสินค้า ซึ่งสถานประกอบการทั้ง 2 ประเภทมีระบบในการทำงานเป็น ลักษณะการผลิตสินค้าที่มีความต่อเนื่องกัน จึงต้องมีการสับเปลี่ยนกำลังคนหรือพนักงานในการทำงาน กำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมที่เป็นช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคก็ต้องมีการสับเปลี่ยนเพื่อทำหน้าที่ในการ ควบคุมเครื่องจักร ซ่อมแซมในกรณีที่เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตมีการชำรุดให้สามารถทำงานได้อย่าง เภกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการเห็นความสำคัญในคุณลักษณะบุคลากรหรือพนักงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย การเคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน สถานประกอบการมองว่าคุณลักษณะดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพราะถึงแม้ว่าบุคลากรหรือพนักงานจะมีความรู้ มีทักษะความสามารถมากเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าขาดความรับผิดชอบไม่เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน ก็ทำให้สถานประกอบการนั้นประสบกับความสำเร็จได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผนงานกรมอาชีวศึกษา (2533 : 75) พบว่าในการทำงานพนักงานที่เป็นคนรุ่นใหม่ต้องแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบ มีวินัย มีความภาคภูมิใจในตัวเอง สามารถทำงานกับหมู่คณะได้และมีความกระตือรือร้น ในทำนองเดียวกันยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอภิรักษ์ ไม้งาม (2541:65) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี พบว่าผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมต้องการคุณลักษณะของแรงงานในด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงานเป็นลำดับแรก ในขณะที่เดียวกันก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัชดา เลิศไพบุลย์สาคร (2544:63) ที่ได้ศึกษาความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดสระแก้ว พบว่าความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมาก และผลงานวิจัยของวิจิตรา ตักดาเพชรศิริ (2544:61) ได้ศึกษาความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง พบว่าสถานประกอบการต้องการคุณลักษณะแรงงานด้านความผูกพันและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชาญชัย ชาญชญานนท์ (2547:50) ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการต้องการคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การอภิปรายผลการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

3.1 อภิปรายในภาพรวม

ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการทั้ง 2 ประเภทมีระบบของการผลิตสินค้าที่คล้ายกันคือมีระบบในการทำงานเป็นลักษณะการผลิตสินค้าที่มีความต่อเนื่องกันจึงต้องมีการสับเปลี่ยนกำลังคนหรือพนักงานในการทำงาน โดยเฉพาะกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมที่เป็นช่างฝีมือหรือช่างเทคนิค สถานประกอบการให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญอย่างยิ่ง ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมเครื่องจักรหรือซ่อมแซมในกรณีที่เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตเกิดชำรุดเสียหายให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถานประกอบการจึงมีความต้องการกำลังคนที่จะต้องมีขีดความสามารถในการทำงาน มีความรู้ทางวิชาการเพื่อที่สามารถเรียนรู้การทำงานของเครื่องจักรได้อย่างรวดเร็ว มีทักษะทางวิชาชีพ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญสามารถใช้เครื่องมือในการซ่อมแซมเครื่องจักร บำรุงรักษาเครื่องจักร นอกจากนี้แล้วยังต้องการกำลังคนที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นคุณสมบัติของบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่ควรมีทั้งความรู้ทางวิชาการ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในทักษะทางวิชาชีพรวมทั้งมีลักษณะนิสัยที่ดี คุณลักษณะที่กล่าวมาจึงมีความสำคัญต่อสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทวิชัยขัทสนีย์ (2544:118) ที่ได้ศึกษาความต้องการของสถานประกอบการในการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณี ลิกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ (2550:114-115) ได้ศึกษาความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ใน 2 ด้านคือ ด้านปริมาณและด้านสมรรถภาพ ผลการวิจัยพบว่าความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ มีความต้องการกำลังคนด้านสมรรถภาพกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมนั้น สถานประกอบการมีความต้องการในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย ด้านทักษะ และด้านความรู้ มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความต้องการของสถานประกอบการในแต่ละประเภทของอุตสาหกรรม จึงมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงไม่แตกต่างกัน

3.2 อภิปรายเปรียบเทียบรายด้าน

1. ด้านความรู้ทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการทั้ง 2 ประเภท นำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า เช่น การใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงประเภทหุ่นยนต์ในกระบวนการผลิตสินค้า การใช้เครื่องมือในการซ่อมบำรุงที่มีความทันสมัย สถานประกอบการทั้ง 2 ประเภท จึงต้องการกำลังคนในระดับช่างเทคนิค ที่มีความรู้ทางวิชาการเช่น มีความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการอ่านคู่มือการใช้งานของเครื่องจักรที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งจะทำได้สามารถศึกษาเรียนรู้การทำงานของเครื่องจักรได้อย่างรวดเร็ว การมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือและ

อุปกรณ์ มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและมีความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้สถานประกอบการทั้ง 2 ประเภทเชื่อว่าจะสามารถทำให้กระบวนการผลิตสินค้าที่มุ่งเน้นด้านคุณภาพและปริมาณมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของผู้เรียนอาชีวศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกำหนดไว้ คือ มีความรู้ในงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่กับงานได้ มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้งาน ได้อย่างรวดเร็ว และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน อันเป็นคุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับงานที่ทำซึ่งตรงกับความต้องการลักษณะงานในตำแหน่ง ซึ่งควรจะต้องประกอบด้วยมีความรู้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี (อ้างในพรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูริย์ พิมพ์ 2550:120) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมแตกต่างกันในข้อ 6. มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการโดยทั่วไปที่รับบุคลากรเข้าใหม่ มีการดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่ บุคลากรในตำแหน่งช่างเทคนิคก็เช่นเดียวกันต้องเข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้เกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติ เรียนรู้การทำงานของเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่มีใช้ ซึ่งในแต่โรงงานอุตสาหกรรมก็ใช้เทคโนโลยีที่มีความแตกต่างกัน สถานประกอบการจึงต้องจัดการฝึกอบรมให้กับบุคลากรในทุกๆ ตำแหน่งงาน สถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ก็จะจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากร ในตำแหน่งช่างเทคนิคก็ต้องเข้ารับการฝึกอบรมเช่นกัน อาจทำให้สถานประกอบการเข้าใจได้ว่าบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่ก็ต้องเรียนรู้เทคโนโลยีที่ใช้ภายในสถานประกอบการนั้นๆ ทำให้สถานประกอบการมีความต้องการแตกต่างกันเกี่ยวกับการมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของผู้สำเร็จการศึกษา

2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงประเภทหุ่นยนต์ทำงานในกระบวนการผลิตสินค้า การใช้เครื่องมือในการซ่อมบำรุงที่ทันสมัยมีเทคโนโลยีสูงขึ้น สถานประกอบการจึงมีความต้องการกำลังคนทางด้านช่างอุตสาหกรรมที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่มีทักษะทางวิชาชีพ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ สามารถตรวจสอบ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักร ซึ่งกำลังคนระดับช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคที่มีขีดความสามารถในการทำงาน มีความรู้ทางวิชาชีพ มีทักษะ มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมเครื่องจักร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักร ทำให้เครื่องจักรที่ใช้ในระบบผลิตสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพของผู้เรียนอาชีวศึกษาคามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำหนดไว้คือ ความรู้วิชาชีพเฉพาะสาขานั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ ต้องมีเพื่อใช้โดยตรงในการปฏิบัติงาน บุคคลโดยทั่วไปจะต้องมีความรู้เฉพาะสาขา จึงจะสามารถปฏิบัติงานในสาขานั้นๆ ได้ดี ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของผู้เรียนอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพสาขาใด สาขาหนึ่งหรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง อันเป็นคุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความสามารถ ประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับการทำงานที่ทำ ซึ่งตรงกับความต้องการลักษณะงานในตำแหน่ง ซึ่งควรจะต้องประกอบด้วย มีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ (อ้างในพรหมณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ ทิมดี 2550:120) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม แตกต่างกันในข้อ2. มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้านวิชาชีพ และข้อ3. ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในบางแห่งอาจจะไม่ได้มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อ ไปปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถทางช่างอุตสาหกรรมที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ศึกษามา แต่ต้องการให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือปฏิบัติในหน้าที่อื่น เช่น ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพสินค้า ทำหน้าที่ควบคุมเครื่องจักร ทำหน้าที่ในฝ่ายผลิต เป็นต้น จึงอาจจะทำให้สถานประกอบการมีความต้องการแตกต่างกันเกี่ยวกับความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้านวิชาชีพ และปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียนของผู้สำเร็จการศึกษา

3. ด้านลักษณะนิสัย ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีระบบการทำงานที่ให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับพนักงานผู้ปฏิบัติงานหรือความเสียหายกับระบบการผลิตสินค้า นอกจากนี้แล้วระบบการทำงานภายในสถานประกอบการเป็นลักษณะการผลิตสินค้าที่มีความต่อเนื่องของระบบ จึงทำให้ต้องมีการสับเปลี่ยนกำลังคนหรือพนักงานในการทำงาน โดยเฉพาะกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมที่เป็นช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ก็ต้องมีการสับเปลี่ยนเพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมเครื่องจักร ซ่อมแซมในกรณีเครื่องจักรที่ใช้ในระบบการผลิตของโรงงานมีการชำรุดให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นคุณลักษณะในด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะนิสัย เช่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายหรือมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งกับสถานประกอบการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพราะในสถานประกอบการที่บุคลากรมีคุณภาพก็ย่อมจะส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาภายในองค์กรหรือสถานประกอบการได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรมล ประกอบกิจ (2549) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ ด้านลักษณะนิสัยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ ทัศนคติต่องานและองค์กร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ นอกจากนี้ผลงานวิจัยของพรรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมดี (2550 :114) ได้ศึกษาความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศใน 2 ด้านปริมาณและด้านสมรรถภาพ พบว่าความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ มีความต้องการกำลังคนด้านสมรรถภาพกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมนั้นสถานประกอบการมีความต้องการด้านลักษณะนิสัยอยู่ในระดับมาก

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และสถาบันฝึกอบรมต่างๆ ควรทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และสถาบันฝึกอบรมต่างๆ ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรและ/หรือ จัดการเรียนการสอนกับสถาบันการศึกษา เพื่อให้คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาดตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการ เป็นการทบทวนและพัฒนาความรู้ให้เป็นปัจจุบันและสามารถนำความรู้ที่ได้ถ่ายทอดให้กับนักศึกษา
4. สถานประกอบการควรสนับสนุนนักศึกษาเข้าทำการฝึกงานในสถานประกอบการของภาคเอกชน
5. สถานประกอบการควรสนับสนุนครูผู้สอนเข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้เป็นปัจจุบันและนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับนักศึกษาในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อ

1. ศึกษาศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาด้านช่างอุตสาหกรรม เป็นการแก้ไขปัญหานักศึกษาที่จบมีคุณลักษณะไม่ตรงต่อความต้องการของสถานประกอบการ

2. ศึกษาความต้องการสมรรถนะรายด้านของช่างอุตสาหกรรมจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ทั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับทั้งสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการต่อไป

บรรณานุกรม

- กนก จักร์กร. 2521. ความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : เพชรสยามการพิมพ์.
- กิริติ บุญเจือ. 2519. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กรมการฝึกหัดครู. 2529. งานวิจัยภาคพัฒนามาตรฐานบุคลากร. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.
- กรมอาชีวศึกษา. 2529. จุดเน้นของนโยบายการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529). กรุงเทพฯ : สยามรัฐ. กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2534. กรมอาชีวศึกษา 55 ปี. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2541. คู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2545. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545. (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546). กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. แนวคิดในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง.
- คณะกรรมการดำเนินการวิจัยสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2. 2548. ความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ ในเขตชายฝั่งทะเลตะวันออก. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- จำเนียร จวงตระกูล. 2530. ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- เฉลิมพล มุลาดี. 2547. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัยชาญนันท. 2547. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทวีชัย ยงทัสนีย์. 2544. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชพรธม หนูเนียม. 2550. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ต้องการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ธำรง บัวศรี. 2527. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์.
- ธีระชัย จุฑาทเทพ. 2546. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการจังหวัดสุราษฎร์ธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2536. หลักการบริหาร คิดและทำอย่างผู้จัดการใหญ่. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2530. หลักการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. 2530. การอาชีวศึกษาระบบวงจรกับการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา. วารสารอาชีวศึกษา.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2535. ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผน 7. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- ประสิทธิ์ นาคปทุมสวัสดิ์. 2531. ปรัชญาการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เป็รื่อง กิจรัตน์. 2537. การบริหารอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ดี. 2550. ความต้องการกำลังคนทางช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พัชรินทร์ วงศ์จันทร์. 2547. “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภิญโญ สาธร. 2536. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ส.ส. การพิมพ์.

- มยุรี ชัยสวัสดิ์. 2538. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มังกร หริรัถย์. 2536. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ปิรันธนานนท์. 2533. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์.
- เมธี ปิรันธนานนท์. 2533. การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2535. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รัชดา เลิศไพฑูย์สาคร. 2544. “ศึกษาความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดสระแก้ว.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชวิทย์ เมธีโชติเศรษฐ์. 2543. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราศีณี ช่วยพันธุ์. 2545. “ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของบุคลากรในสถานประกอบการ เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิจิตรา ศักดาเพชรศิริ. 2544. “การศึกษาความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิทยา เทพยา. 2527. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : อ.อิทธิพล.
- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. 2546. “แนวโน้มการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเอกชนในอนาคต.” รวมผลงานวิจัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง. ระยอง : ทีเอสการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549. **แนวทางในการปฏิรูปการอาชีวศึกษาไปสู่**

ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2538. **ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. **ภาวะการณ์เมืองงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจาก**
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2541. **การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตร**
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์ และคณะ. 2538. **การศึกษากับงานอาชีพ: ผลกระทบจากการจัดการศึกษา**
ด้านอาชีพ. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

อภิรักษ์ ไ้ฆงาม. 2541. “คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการโรงงาน
อุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อนุสร ศรีมา. 2549. “คุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของช่างยนต์ ตามความคิดเห็นของ
หัวหน้าช่างและช่างยนต์ที่ปฏิบัติงาน ในศูนย์ซ่อมและบริการรถยนต์ในเขตภาคเหนือ
ตอนล่าง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อรุณแก้ว ลิขธรรมชโย. 2541. “การศึกษาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลตะวันออก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรัญ บัวสุวรรณ. 2534. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลางตามทัศนะของผู้จัดการ
ฝ่ายบุคคล โรงแรมในเขตพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

อานนท์ สิมะกุลธร. 2534. **ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง : รายงาน**
การประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.

Cronbach, L. J. 1970. **Essentials of psychological testing.** (3 rd ed). New York:
Harper And Row.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of education.** New York : McGraw-Hill.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. 1970, Autumn. **Determining sample size of Research Activities.** Journal of education and psychological measurement, 30(3), 607-610.
- Ruth Elaine, M. F. 1984, April. **Miears free Employee Perception of job Performance of Vocational Pre-Employment Laboratory.** Education Graduates International, 44(10), 30-40.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

1.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ

2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามคุณลักษณะตามความต้องการของท่านที่มีต่อนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม รายละเอียดแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3 ด้าน

2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ

2.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

2.3 ด้านลักษณะนิสัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด เพียงหนึ่งคำตอบและกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. สถานประกอบการของท่านจัดอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทใด

- โรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์
- โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ (Steel/Metal/Plastic)

2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- หัวหน้าฝ่ายบุคคล
- หัวหน้าแผนกวิศวกรรม

3. ประสบการณ์การทำงานของท่านในสถานประกอบการปัจจุบัน

- ต่ำกว่า 5 ปี
- ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับระดับ
ความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

ระดับความต้องการ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความต้องการมาก
- 3 หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ สถานประกอบการ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. การแต่งกายถูกต้อง			✓		

หมายเหตุ : จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ 1. ผู้ตอบมีความต้องการระดับปานกลาง

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมด้านความรู้ทางวิชาการ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เรียน					
2. มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย					
3. มีความรู้และทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษ					
4. มีความรู้และทักษะในภาษาต่างประเทศนอกจากภาษาอังกฤษ					
5. มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์					
6. มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี					
7. มีความรู้ในการวางแผนงานและแก้ปัญหาในงาน					
8. มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ					
9. มีความรู้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเบื้องต้น					
10. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน					
11. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพของตน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมด้านทักษะทางวิชาชีพ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์					
2. มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีด้านวิชาชีพ					
3. ปฏิบัติงานได้ตามสาขาวิชาชีพที่เรียน					
4. ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว ทันตามกำหนดเวลา					
5. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความปลอดภัย					
6. มีความสามารถวางแผนระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. มีความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในงานได้อย่างถูกต้อง					
8. มีความสามารถใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด					
9. มีความสามารถเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว					
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น					
11. มีความสามารถปรับปรุงการทำงานได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมด้านลักษณะนิสัย	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีลักษณะความเป็นผู้นำเชื่อมั่นในตนเอง					
2. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย					
3. มีความซื่อสัตย์ต่อน้ำที่ ตรงต่อเวลาในการทำงาน					
4. มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน					
5. มีเจตคติที่ดีต่องาน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน					
6. มีความกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ถูกต้อง					
7. มีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานตลอดเวลา					
8. เคารพกฎระเบียบ กติกาของหน่วยงาน					
9. จงรักภักดีต่อองค์กร รักษาความลับของหน่วยงาน					
10. มีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น					
11. รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมในหน่วยงาน					
12. สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี					
13. การเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 121 /2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นายธวัช แสงผล

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายธวัช แสงผล รหัสประจำตัว 47068208
เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	พิมสาร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
รศ.ดร.พรรณี	ลิกิจวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวีวรรณ	ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
รศ.ดร.พรรณี	ลิกิจวัฒน์	กรรมการ
ผศ.ดร.ฉันทนา	วิริยเวชกุล	กรรมการ
รศ.อุดมศักดิ์	สารินุต	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2493

คณะกรรมการอุดมศึกษากรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายจิระพงษ์ จันทร์ประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรัช แสนผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุดสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายรัช แสนผล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2493

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ศศิมา กานะคามิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายชัช แสงผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุดสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรรณี สิกิจวัธนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายชัช แสงผล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จระเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0524.04/ 2493

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ประยูร หรั่งทรัพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายธวัช แสงผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี ดร.ณรงค์ หิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายธวัช แสงผล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ เสกข์ ศรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2493

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์อัมพร อุทสุรย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายธวัช แสงผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุดมศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายธวัช แสงผล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จระเสกข์ ศรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 2493

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.บาทหลวงถิอรัชย์ จันทร์โป

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายรัชย์ แสงผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา อุดสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี ดร.ณรงค์ หิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา ทพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายรัชย์ แสงผล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญเสกข์ ศรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 3982

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

12 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

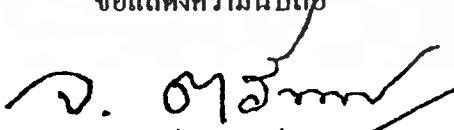
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
3. รายชื่อสถานประกอบการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายธวัช แสงผล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร” โดยมี คร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2551 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายธวัช แสงผล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานประกอบการท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จีระเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

ติดต่อนักศึกษา โทร.087-617-6797

การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Item	NAME
1	Daiki Nikkei Thai Co., Ltd.
2	Mino (Thailand) Co., Ltd.
3	Raks Manufacturing Co., Ltd.
4	Siam Sanpo Co., Ltd.
5	MIC Industries Co., Ltd.
6	Asahi Tec Aluminium (Thailand) Co., Ltd.
7	Asia Pacific Petrochemical Co., Ltd.
8	Siam Calsonic Co., Ltd.
9	Hanano (Thailand) Co., Ltd.
10	Aapiço Amata Co., Ltd.
11	Ayutthaya HCL Co., Ltd.
12	Calsonic Kansai (Thailand) Co., Ltd.
13	Complete Auto Rubber Manufacturing Co., Ltd.
14	Daizen Co., Ltd.
15	Enshu Molding Products (Thailand) Co., Ltd.
16	JTEKT (Thailand) Co., Ltd.
17	Kanpatsu (Thailand) Co., Ltd.
18	Kanto Hara Co., Ltd.
19	KYB (Thailand) Co., Ltd.
20	Ogawa Asia Co., Ltd.
21	Siam NDK Co., Ltd.
22	Sun Automotive (Thailand) Co., Ltd.
23	Takebe (Thailand) Co., Ltd.
24	Technomeiji Rubber (Thailand) Co., Ltd.
25	Thai Auto Conversion Co., Ltd.
26	Thai-Ishe Automotive Rubber Craft Co., Ltd.
27	Trimotive Asia Pacific Ltd.
28	Summit Otsuka Manufacturing Co., Ltd.
29	Konsei (Thailand) Co., Ltd.
30	Ever Wealth Plastic (Thailand) Co., Ltd.
31	Aichi International (Thailand) Co., Ltd.
32	MK. Machine Tech (Thailand) Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

33	MK. Machine Tech (Thailand) Co., Ltd.
34	Cobra Engineering Co., Ltd.
35	Sunchirin Industry (Thailand) Ltd.
36	NSK Bearings Manufacturing (Thailand) Co., Ltd.
37	Siam DENSO Manufacturing Co., Ltd.
38	Kyoritsu Iyo (Thailand) Co., Ltd.
39	Shiroki Corporation (Thailand) Ltd.
40	Summit Chugoku Seira Co., Ltd.
41	Technoplas Industry (Thailand) Co., Ltd.
42	Technoplas Industry (Thailand) Co., Ltd.
43	Thai Excell Manufacturing Co., Ltd.
44	Siam NGK Spark Plug Co., Ltd.
45	Inoac Engineering Asia Ltd.
46	Summit Whetron Electronic Co., Ltd.
47	Toyoda Gosei Asia Co., Ltd.
48	Xaloy Asia (Thailand) Ltd.
49	Industrial Tech Services (Thailand) Co., Ltd.
50	Thai Koyo Co., Ltd.
51	Ezaki Industrial (Thailand) Co., Ltd.
52	Nissei Precision (Thailand) Co., Ltd.
53	Aisin Takaoka Foundry Bangpakong Co., Ltd.
54	International Casting Co., Ltd.
55	Yahagi (Thailand) Co., Ltd.
56	Exedy (Thailand) Co., Ltd.
57	United Coil Center Co., Ltd.
58	Thai Matto NS Co., Ltd.
59	Thai Dai-Ichi Seiko Co., Ltd.
60	Ihara Manufacturing (Thailand) Co., Ltd.
61	Siam City Concrete Co., Ltd.
62	KPN Automotive PCL.
63	Pernasteelisa (Thailand) Co., Ltd.
64	Global Architectural Co., Ltd.
65	Totem Industry Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

66	Cherry Serina Co., Ltd.
67	Nittan (Thailand) Co., Ltd.
68	Nitto Matex (Thailand) Co., Ltd.
69	M E P Technical Center Asia Ltd.
70	Siam Toyota Manufacturing Co., Ltd.
71	Denso (Thailand) Co., Ltd.
72	Mitsubishi Elevator Asia Co., Ltd.
73	Shikoku Automation (Thailand) Co., Ltd.
74	Thai Sadakari Co., Ltd.
75	Siam Kyosan Denso Co., Ltd.
76	Paxar (Thailand) Ltd.
77	Daesung Fine Tec (Thailand) Co., Ltd.
78	SM-Cyclo (Thailand) Co., Ltd.
79	SR Advanced Industries Co., Ltd.
80	Thai Iwaki Glass Co., Ltd.
81	Bangkok Instrument & Service Co., Ltd.
82	Intercontinental Jewellery Manufacturing Ltd.
83	Ogawa Asia Co., Ltd.
84	Tecno Wasino (Thailand) Co., Ltd.
85	Mitsui Grinding Technology (Thailand) Co., Ltd.
86	Ryosan Engineering (Thailand) Co., Ltd.
87	Moresco (Thailand) Co., Ltd.
88	System Upgrade Solution Bkk Co., Ltd.
89	Thai Nippon Seiki Co., Ltd.
90	Siam Steri Services Co., Ltd.
91	Aiphone Communications (Thailand) Co., Ltd.
92	Castem (Siam) Co., Ltd.
93	Isotron (Thailand) Ltd.
94	Auto CS Engineering Co., Ltd.
95	Honda Lock Thai Co., Ltd.
96	Tayca (Thailand) Co., Ltd.
97	Komark (Thailand) Co., Ltd.
98	Laser Printing (Thailand) Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

99	Powerq and Saving Intania Co., Ltd.
100	HBI Manufacturing (Thailand) Co., Ltd.
101	Apollo (Thailand) Co., Ltd.
102	Iida Seimitsu (Thailand) Co.,Ltd
103	Techno Tools (Thailand) Co., Ltd.
104	MHI-Pornchai Machinery Co., Ltd.
105	Newlong (Thailand) Ltd.
106	San-Ei Magnet Wire (Thailand) Co., Ltd.
107	Siam Orient Electric Co., Ltd.
108	Clariant Masterbatches (Thailand) Ltd.
109	Ming Tai Industrial (Thailand) Co., Ltd
110	Okumura Metals (Thailand) Co., Ltd.
111	Ando Seisakusho Globe (Thailand) Co, Ltd.
112	DIA Modern Engineering (Thailand) Co., Ltd.
113	Lube-Technology Co., Ltd.
114	Yushiro (Thailand) Co., Ltd.
115	Futaba Technology (Thailand) Co., Ltd.
116	Mabuchi (Thailand) Co., Ltd.
117	Meiwa Mold (Thailand) Co., Ltd.
118	Thai Tanazawa Hakkosha Co., Ltd.
119	HTM Takahashi (Thailand) Co., Ltd.
120	Samu Dies (Thailand) Co., Ltd.
121	Thai Ui-Seiken Co., Ltd.
122	Tire Mold (Thailand) Co., Ltd.
123	World Sibo-Tech Co. Ltd.
124	SEW-Eurodrive (Thailand) Ltd.
125	Topy Fasteners (Thailand) Ltd.
126	Fujita Rashi (Thailand) Co.,Ltd.
127	E & H Precision (Thailand) Co., Ltd.
128	Bristol-Myers Squibb Thai Ltd.
129	Summit Chugoku Seira Co., Ltd.
130	Nishii Fine Press (Thailand) Co., Ltd.
131	Colgate-Palmolive (Thailand) Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

132	Ageless (Thailand) Co., Ltd.
133	Nippon Paint (Thailand) Co., Ltd.
134	Bangkok Komatsu Industries Co., Ltd.
135	Transitions Optical (Thailand) Ltd.
136	Sankin (Thailand) Co., Ltd.
137	Kaise (Thailand) Co., Ltd.
138	Siam Riken Industrial Co., Ltd.
139	Srithai Superware PCL
140	Vandapac Co., Ltd.
141	Joinhands Industry Co., Ltd.
142	DynaChisso Thai Co., Ltd.
143	Nizza Plastics Co., Ltd.
144	Tsuchiya (Thailand) Co., Ltd.
145	Tokai Plastic Industry Co., Ltd.
146	Yamakoh Co., Ltd.
147	Koryo (Thailand) Co., Ltd.
148	Daipia Systec (Thailand) Co., Ltd.
149	NBC (Asia) Co., Ltd.
150	Daiho Industrial (Thailand) Ltd.
151	T.W.Y. Co., Ltd.
152	Shiraishi (Thailand) Co., Ltd.
153	Oizuru (Thailand) Co., Ltd.
154	Daika Kogyo (Thailand) Co., Ltd.
155	Inoac Automotive (Thailand) Co., Ltd.
156	Modern Cups Enterprise Co., Ltd.
157	Nifco (Thailand) Co., Ltd.
158	FA.M. (Thailand) Co., Ltd.
159	Niles (Thailand) Co., Ltd.
160	Dae Sung Hitec (Thailand) Co., Ltd.
161	Jotun Powder Coatings (Thailand) Ltd.
162	Asia Precision Co., Ltd.
163	Maxsoft Precision (Thailand) Co., Ltd.
164	Jep Precision Engineering Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

165	Kanto Hara Co., Ltd.
166	Samdo (Thailand) Co., Ltd.
167	Y.M.P. (Thailand) Co., Ltd.
168	Y.M.P. (Thailand) Co., Ltd.
169	Kawabe Precision (Thailand) Co., Ltd.
170	Kyokuyo Industrial (Thailand) Co., Ltd.
171	Y.M.P. Press & Dies (Thailand) Co., Ltd.
172	Nissho Precision (Thailand) Co., Ltd.
173	Juki SMT Asia Co., Ltd.
174	Sunprene (Thailand) Co., Ltd.
175	Eagle Industry (Thailand) Co., Ltd.
176	TI Automotive ROH (Thailand) Ltd.
177	SNC Sound Proof Co., Ltd.
178	Viscount Plastic (Thailand) Ltd.
179	Jibuhin (Thailand) Co., Ltd.
180	AR Elastomer Co., Ltd.
181	Saharath Plywood Co., Ltd.
182	Autoliv Thailand Ltd.
183	Autoliv Thailand Ltd.
184	AGC Automotive (Thailand) Co., Ltd.
185	Endela Precision Components Co., Ltd.
186	Thai Seat Belt Co., Ltd.
187	Lausanne (Thailand) Co., Ltd.
188	Nambu Cyl (Thailand) Co., Ltd.
189	John While Springs (Thailand) Co., Ltd.
190	Chain Chon Metal Industry Co., Ltd.
191	Tong Heer Fasteners (Thailand) Co., Ltd.
192	Auto Metal Co., Ltd.
193	Inaba (Thailand) Co., Ltd.
194	Shinpack (Thailand) Co., Ltd.
195	Vuteq Thai Co., Ltd.
196	Siam Hi - Tech Steel Center Co., Ltd.
197	T.S.K. Forging Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

198	T.S.K. Forging Co., Ltd.
199	MC Metal Service Asia (Thailand) Co., Ltd.
200	Thai Steel Pipe Industry Co., Ltd.
201	Hanwa Steel Service (Thailand) Co., Ltd.
202	SB Coil Center (Thailand) Co., Ltd.
203	Bangkok Coil Center Co., Ltd.
204	Siam Hitachi Elevator Co., Ltd.
205	Toyoda Gosei (Thailand) Co., Ltd.
206	Toyoda Gosei (Thailand) Co., Ltd.
207	DIAB (Thailand) Co., Ltd.
208	Advance Die Casting Service Co., Ltd.
209	Niles (Thailand) Co., Ltd.
210	Tsubakimoto Automotive (Thailand) Co., Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายรัช แสงผล
วัน-เดือน-ปีเกิด	21 พฤศจิกายน 2513
สถานที่เกิด	ชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	21/1 หมู่ 5 ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20230
ประวัติการทำงาน	
ปี 2538 – ปัจจุบัน	โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อีเทค) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำแผนกช่างไฟฟ้า
ประวัติการศึกษา	
ปี 2539 – 2542	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาไฟฟ้าอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏราชนครินทร์
ปี 2547 – 2552	ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้